БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 20 (16.710). | 25 январь 1977 йил, сешанба | Баҳоси 2 тийин.

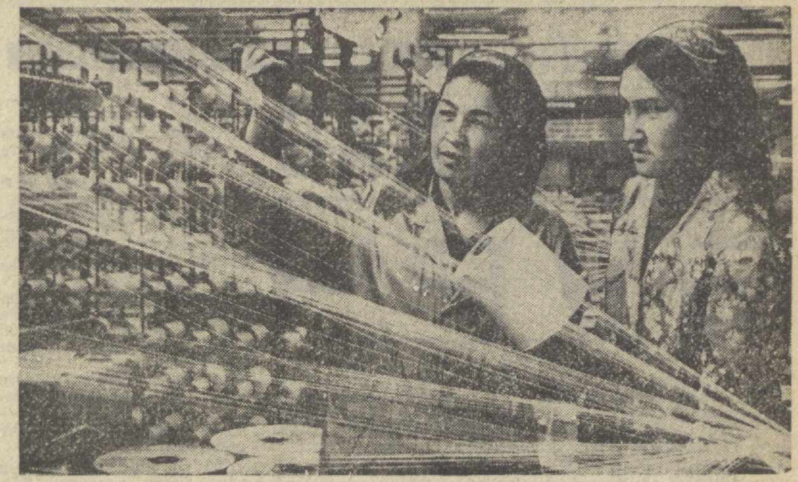

Республикамиз саноат корхоналарида Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётганларнинг сафлари тобора кенгаймоқда. Юқоридаги суратда Андижон шаҳридаги ВЛКСМ 50 йиллиги номли трикотаж фабрикасининг илғор ишчиси Мунисхон Мавлонова ва унинг шогирди Феруза Усмоновалар акс эттирилган. Мунисхон Мавлонова шу кунларда Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги кунигача икки ярим йиллик топшириқни бажариш учун курашмоқда. Ҳозир шу йилнинг сентябрь ойи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Пастдаги суратда «Ташсельмаш» заводи асбобсозлик цехининг илғор ишчилари (ўнгдан чапга) Олег Дунаев ва Валерий Орсемин ўртоқлар. Илғор ишчилар самарадорлик ва сифат беш йиллигида фақат аъло сифатли маҳсулот тайёрлаб бериш учун курашмоқдалар. Р. Ашуров (ЎЗТАГ) ва А. Тўраев фотолари

ЯНАДА УНУМЛИ, САМАРАЛИ ИШЛАЙЛИК

Тежамкорлик ва иқтисод қилиш жамоат кўригида қатнашинг!

ТЕЖАМКОРЛИК — КОММУНИСТИК ФАЗИЛАТ

ХАЛҚ НАЗОРАТЧИЛАРИГА, «КОМСОМОЛ ПРОЖЕКТОРИ» АКТИВЛАРИГА, ИШЧИ ВА ҚИШЛОҚ МУХБИРЛАРИГА, РЕСПУБЛИКАМИЗДАГИ БАРЧА МЕҲНАТКАШЛАРГА

Қадрли ўртоқлар!

Республикамиз, бутун мамлакатимиздаги каби беш йилликнинг иккинчи йилига янги тажрибалар билан бойиган, катта муваффақиятларга эришган ҳолда кириб келди. Ўнинчи беш йилликнинг меҳнат солномасига дастлабки ёрқин саҳифалар битилди. Индустрия янги босқичга кўтарилди. 1976 йил планига қўшимча юз миллионлаб сўмлик саноат маҳсулотлари реализация қилинди. Ишлаб чиқариш қувватлари ўсди. Янги заводлар, фабрикалар, энергетика блоклари, газопроводлар ишга туширилди. Минглаб оилалар ҳамма шароитлари мавжуд бўлган уйларда ҳовли тўйлари ўтказдилар.

Қишлоқ меҳнаткашларининг эришган ажойиб муваффақиятлари қувончлидир. Пахтачилик тарихида энг кўп ҳосил йиғиб-териб олинди: она-Ватан 5338000 тонна «оқ олтин» қабул қилиб олди. Дон, шоли, сабзавот, пилла, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш анча ўсди.

КПСС Марказий Комитетининг мамлакатимиздаги барча меҳнаткашларга Мактуби, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Ишлаб чиқариш самарадорлигини ва иш сифатини ошириш, ўнинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисида»ги қарори ҳаммамизга янги ижодий куч-ғайрат бахш этди.

Меҳнат коллективлари партия чақириғига амалий иш билан жавоб бериб Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига ўз зиммаларига муқобил планлар ва оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилмоқдалар. Ана шу мажбуриятларда ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини оширишга эришиш ҳақидаги азму-қарорлар, тежамкорлик ва иқтисод қилиш йўлидан бориш, янги резервларни излаб топиб ишга тушириш ёрқин акс эттирилган.

Ҳар бир меҳнатчи яхшироқ ишлаб, кам маблағ сарфлаган ҳолда кўпроқ ва юқори сифатли маҳсулот беришни ўз ишининг мазмуни ва моҳияти деб билмоқда.

Самарадорлик, сифат, тежамкорлик — бу сўзлар бир-бири билан чамбарчас боғланиб кетган. Улар Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида қудратли қанот касб этмоқда.

«Жамиятимизнинг бойлиги нақадар кўпаймасин, — деб таъкидлаган эди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXV съездида, — қаттиқ иқтисод қилиш ва тежамкорлик халқ хўжалигини ривожлантиришнинг, халқимиз фаровонлигини оширишнинг энг муҳим шарти бўлиб қолаверади. Ҳар бир сўмни, ҳар бир меҳнат соатини, маҳсулотнинг ҳар бир тоннасини аниқ ҳисоблаш ва ундан самарали фойдаланиш, хўжасизлик ва тартибсизликни мутлақо тугатиш — бизнинг юксак партиявий бурчимиздир. Зеро, биз ўзимиз учун энг азиз бўлган Ватан бойлиги ва қудрати йўлида, халқ фаровонлиги ва равнақи йўлида тежаймиз!.

Қуйидаги рақамлар мазмунига чуқур кириб боринг-а! Мамлакатимиз бўйича моддий харажатларни фақат бир процент камайтириш бир йил ичида 4 миллиард сўмликка яқин буюмларни қўшимча ишлаб чиқариш имконини беради. Ҳар бир сўмнинг фонд самарадорлигини бир тийинга ошириш пландан ташқари 3 миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш имконини беради. Саноатда меҳнат унумдорлигини бир процент ўстириш маҳсулот чиқаришни беш миллиард сўмликка яқин кўпайтиришни таъминлайди.

Ҳар бир иш ўрнида тежамкорлик режимига қаттиқ риоя қилиш — бугунги куннинг талабидир. В. И. Ленин таъбири билан образли қилиб айтганда, ортиқча сарф-харажатларни қисқартиришни турмушнинг ўзи талаб қиляпти. Материал, пул ва меҳнат ресурсларини қанчалик тежаб-тергаб ва иқтисод қилиб сарфласак экономикани шу қадар тез ривожлантириш, халқнинг моддий фаровонлигини шу қадар жадал ошириш имкониятига эга бўламиз.

Тежамкорлик ва иқтисод қилиш режимини кучайтириш йўллари хилма-хилдир. Тежамкорлик ва иқтисод қилиш нормалаштиришни тартибга солишни ҳам, металл, хом ашё, ёқилғи, электр энергиясидан фойдаланишда техникавий ва иқтисодий асосланган нормативларни жорий этишни ҳам, ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштиришни ҳам, юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришни ҳам, ана шу маҳсулотни тайёрлаш жараёнида кам маблағ ва вақт сарфлашни ҳам ўз ичига олади. Ишлаб чиқаришнинг юксак план ва меҳнат интизомида мужассамлашган бошқа оддий ва мураккаб омиллар ана шулардан иборатдир.

Хўш, ҳамма ерда ва ҳамма вақт тежамкорлик режимига қатъий риоя қиляпмизми, ўзимизни тежамкор кишилар деб ҳис этяпмизми? Афсуски, бундай деб бўлмайди. Завод ва фабрика цехларини, қурилиш майдонларини, колхоз ва совхоз далалари ва фермаларини айланиб кўрсак баъзан шундай воқеаларнинг гувоҳи бўламиз: баъзилар металлни қириндига айлантириб, чиқитга чиқармоқда, бошқалар минерал ўғитларни очиқ ҳавода қолдирмоқда, бировлар ускуна ва машиналардан пала-партиш фойдаланяпти, баъзилар эса қурилиш материалларини нес-нобуд қилмоқдалар. Шамолга соврилаётган ана шу килограммлардан тонналар, тийинлардан сўмлар ҳосил бўляпти. Хўжасизлик, исрофгарчилик жуда катта зарарларни келтириб чиқармоқда.

Халқ мулки ва бойликларига бефарқ муносабатда бўлиш ҳоллари ҳам учраб турибди. Масалан, деҳқонларнинг кўп кунлик фидокорона меҳнати эвазига келган нонимизни олайлик. Баъзи ошхона ва ётоқхоналарда уйилиб ётган бурда нонларни кўриш мумкин. Бу нонлар кейинчалик ташлаб юборилади. Умумий овқатланиш корхоналарида кишиларни нон маҳсулотларига нисбатан тежамкорлик билан муносабатда бўлишга чақирадиган плакатларни онда-сонда кўриш мумкин. Ана шу корхона ходимлари бебаҳо нонимизни сақлаш учун амалий иш қиляптилар деб бўлмайди. Нонни исроф қилиш — жиноят-ку.

Ҳамма жойда ва ҳамма ишда тежамкор бўлиш ва иқтисод қилиш ишимизнинг юксак маданий ва сифат кўрсаткичларидан биридир. Брак эса, оддий қилиб айтганда — сифатсиз маҳсулот. У катта нес-нобудгарчиликнинг келиб чиқишига сабаб бўлади.

Тежамкорлик коммунистик фазилатдир. Биз халқ назоратчилари ва комсомол прожекторчиларига, ишчи ва қишлоқ мухбирларига, саноат, транспорт, қурилиш, қишлоқ хўжалигининг барча меҳнаткашларига, фан ва маданият ходимларига мурожаат қилиб айтамизки:

— ишлаб чиқариш резервлари жамоат кўригини ўтказайлик, корхоналарда, қурилишларда, транспортда, колхоз ва совхозларда иқтисод режими қандай амалга оширилаётганлигини текширайлик.

— иш ўринларида материал ва маблағларга қандай муносабатда бўлинаётганлигини, ҳар бир киловатт соат электр энергияси, ҳар бир кубметр газнинг қандай тежалаётганини, деҳқонларнинг машина ва ўғитлардан қандай фойдаланаётганини, чорвадорларнинг чорва моллари маҳсулдорлигини ошириш учун нималар қилаётганини, ошхона ва ётоқхоналарда нон маҳсулотлари қандай тежалаётганини, лаборатория ва институтларда фан янгиликлари қандай вужудга келаётганини ўрганайлик. Бирорта ишлаб чиқариш участкасини ҳам, бирорта технология жараёнини ҳам эътибордан четда қолдирмайлик!

Шунга эришайликки, бизнинг жамоат кўригимиз ишимизга якун чиқаришнинг усули бўлибгина қолмай, резервларни чуқур излаш мактабига, ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини ошириш, тежамкорлик ва иқтисод қилиш учун оммавий юришга айлансин, янги ижодий ташаббусларни ривожлантиришга хизмат қилсин. Бу кўрик Улуғ Октябрнинг 60 йиллик юбилейини муносиб кутиб олиш, беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун олиб борилаётган умумхалқ курашига қўшилиб кетсин.

Тежамкорлик учун кураш — зарбдор фронтдир. Ишлаб чиқариш коллективларида жамоат кўриги кенгашлари, область, шаҳар ва районларда эса штаблар тузайлик, тежамкорлик бўйича шахсий ҳисоблар очайлик, хўжасизлик, исрофгарчилик, пала-партишлик, сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқаришни келтириб чиқарадиган барча сабабларга бутунлай барҳам берайлик.

Қадрли ўртоқлар!

Сизларнинг хабарларингизни кутамиз. Тўпланган тажрибалар умумлаштирилган, хато ва камчиликлар очиб ташланган, олға томон боришимизга халақит бераётган барча нуқсонлар аёвсиз фош этилган хабарларингизни, корреспонденция ва лавҳаларингизни, рейд бригадалари, ишчи ва қишлоқ мухбирлари постларининг материалларини кутамиз. Сизнинг матбуотда чиқишингиз КПСС XXV съезди қарорларини амалга ошириш юзасидан партия, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотларига катта ёрдам кўрсатади, самарадорлик ва иш сифатини ошириш, халқ хўжалиги барча тармоқларини ривожлантириш учун олиб борилаётган коллектив курашида муҳим роль ўйнайди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ КОНТРОЛИ КОМИТЕТИ, «СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА «ПРАВДА ВОСТОКА» ГАЗЕТА РЕДАКЦИЯЛАРИ.

ЧОРВАДОРЛАР ЮТУҒИ

Улуғ Октябрнинг 60 йиллигини меҳнатда муносиб совғалар билан кутиб олиш учун курашаётган Хива районидаги Огаҳий номли колхоз чорвадорлари юбилей йилида областда биринчи бўлиб давлатга гўшт топшириш йиллик планини бажардилар. Пландаги 35 тонна ўрнига 38 тонна гўшт сотилди.

Шунингдек, Хонқа районидаги Ленин орденли Охунбобоев номли колхоз чорвадорлари ҳам давлатга гўшт сотиш ярим йиллик планини муддатидан олдин адо этдилар. Давлатга 57 тонна бўрдоқи гўшт сотилди. Гўштга топширилган ҳар бир қорамолнинг тирик вазни 400 килограммдан кўпроқни ташкил этди.

Ф. ЗОҲИДОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЯНГИ МАРРАЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР ЖИЗЗАХ ОБЛАСТЬ ЖИЗЗАХ РАЙОНИДАГИ «МОСКВА» КОЛХОЗИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1977 ЙИЛГИ СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Колхоз меҳнаткашлари КПСС XXV съезди қарорларини бажара бориб, КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг қишлоқ хўжалиги масалалари юзасидан сўзлаган нутқларидаги қоидалар ва хулосаларга амал қилиб, социалистик мусобақани кенг авж олдириб, ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг барча турларини етиштириш юзасидан ҳам, тайёрлаш юзасидан ҳам белгиланган планларни муддатидан илгари бажардилар. Колхоз пахтакорлари давлатга 15182 тонна пахта сотиб, тайёрлашнинг умумий ҳажмини 130 процент қилиб бажардилар. Ғалла қабул пунктларига 1920 тонна ёки белгиланганидан 2.5 баравар кўп ғалла топширилди. Чорвачилик маҳсулотлари, сабзавот ва мева етиштириш ҳамда уни давлатга сотиш планлари ҳам анча ортиғи билан адо этилди.

Биз КПСС Марказий Комитетининг қишлоқ хўжалиги ходимларига, Совет Иттифоқининг барча меҳнаткашларига йўллаган Мактубини астойдил маъқуллаб, бажонидил қабул қилиб олдик. Барча совет кишилари сингари колхоз механизаторлари, пахтакорлари ва чорвадорлари ҳам 1977 йилги планларни муваффақиятли бажариш учун астойдил бел боғлашган. Биз Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, ҳар гектар ердан, ҳар томчи сувдан яхшироқ фойдаланиш, фан-техника тараққиёти эришган муваффақиятларни кенг жорий этиш негизида қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг самарадорлигини ошириш, ҳар гектар ердан 43 центнердан пахта олиб, давлатга 16.300 тонна ёки умумий тайёрлов ҳажмидагидан 3,7 минг тонна кўп пахта сотиш, сабзавот ва мева харид қилишни пландагига нисбатан 1,5 баравар кўпайтириш мажбуриятини оламиз.

Киевлик чорвадорларнинг ташаббусини қизғин маъқуллаб, сут маҳсулдорлигини янада ошириш мажбуриятини оламиз ва ҳар бир сигирдан 4500 килограмм сут соғиб олиб, давлатга 1100 тонна ёки пландагидан 150 тонна кўп сут сотамиз. 190 тонна ёки ўтган йили эришилган даражадан 12 процент кўп гўшт сотамиз. Ҳар бир қорамолнинг гўштга топшириладиган ўртача вазнини 400 килограммга етказамиз.

Биз маҳсулот етиштириш ва харид қилиш ҳажмини кўпайтириш тўғрисида ғамхўрлик қилиб, унинг сифатини яхшилаш соҳасида астойдил иш олиб борамиз. Деҳқончиликда меҳнат унумдорлигини камида 15 процент, чорвачиликда эса 12 процент оширамиз. Маҳсулот таннархини 8-10 процент камайтирамиз. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришининг рентабеллигини оширамиз.

Биз қабул қилинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши учун ҳозироқ бир қанча амалий тадбирларни кўриб қўйдик. Қишлоқ хўжалиги техникасининг ремонти ва уларни дала ишларига тахт қилиб қўйиш яқин кунлар ичида тугайди, колхозчиларнинг оммавий ўқиши ташкил этилди. Далачилик бригадаларининг бошлиқлари, механизаторлар ва чорвадорлар курсларда ва семинарларда малакаларини оширадилар. Бу йил колхозчиларга барча коммунал қулайликлари бўлган экспериментал уй-жойлар қурилишини давом эттирамиз.

Колхозимиз меҳнаткашлари деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун ердан, техникадан, ўғитдан, мавжуд резервларнинг ҳаммасидан янада яхшироқ фойдаланамиз, деб КПСС Марказий Комитети билан Совет ҳукуматини ишонтирадилар.

Бу мажбуриятлар колхозчиларнинг умумий йиғилишида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

ИСТИҚБОЛ РЕЖАЛАРИ

Сарапаён қишлоғида мармардан бир обида бор. Унинг пойида мангу олов ловуллаб турибди, деворларига зарҳал ҳарфлардан Улуғ Ватан урушида кўксини қалқон қилган сарапаёнлик мард йигитларнинг номлари ёзилган. Ҳар куни шу ердан ўтиб кетаётганимда эрта тонгда йиллар юзига тўр ташлаган, оппоқ сочли, нуроний бир момонинг обида атрофини супуриб, гулдасталарни янгилаб юрганини кўраман. Унинг жигаргўшаси она-Ватанни ҳимоя қилишда Сталинград остоналарида ҳалок бўлган. Аммо муштипар она ҳамон мард ўғлони йўлига кўз тикади, уни унута олмайди. Бундай ота-оналар жигаргўшаларидан айирган урушни ҳамон лаънатлашади, урушнинг номи ўчсин, дейишади. Шунинг учун ҳам КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг Тула шаҳрига «Олтин Юлдуз» медали топширишга бағишланган тантанали мажлисда янги уруш хавфини тугатиш ҳақида айтган гаплари ҳар бир совет кишиси қалбига яқин ва азиздир.

Ҳаммамиз ҳам ўртоқ Л. И. Брежневнинг нутқини жон қулоғимиз билан эшитдик. Бу нутқдан келиб чиқадиган хулоса ва қоидалар галдаги ишимизнинг мазмун ва моҳиятини ташкил этади. Ўртоқ Л. И. Брежнев ана шу мажлисда сўзлаган нутқида КПСС XXV съезди ва партия Марказий Комитетининг 1976 йил октябрь Пленуми қарорларини изчил амалга ошириш юзасидан биз коммунистлар олдига ҳам аниқ вазифалар қўйди. Кишиларни меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ва ватанпарварлик руҳида тарбиялаш партия ташкилотимиз фаолиятидан муҳим ўрин олмоқда. Бу тарбия меҳнатда эришилаётган барча кундалик ютуқларимизда ўз аксини топяпти. Оталар жасорати фарзандларга намуна бўляпти. Буни план ва мажбуриятларни ошириб бажариш учун олиб борилаётган курашнинг яхши натижаларидан ҳам кўриш мумкин. Совхозимиз тўққизинчи беш йиллик планларини тўрт йилда бажариб, давлатга 56,7 минг тонна ўрнига 90,3 минг тонна шоли топширди. Александр Ким, Машариф Собиров, Қўпал Худоёров, Аҳмад Латипов сингари мўл ҳосил усталари етишиб чиқди. Ўтган беш йилликда ўнта бригада ва иккита бўлим коммунистик меҳнат коллективи номини олишга мушарраф бўлди. Мусобақада ғолиб чиққан 127 ишчи Ватаннинг орден ва медаллари билан мукофотланди.

КПСС Марказий Комитетининг 1976 йил октябрь Пленуми қарорлари совхозимиз коллективини янги меҳнат зафарларига илҳомлантирмоқда. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг Пленумда сўзлаган нутқида таъкидланганидек муваффақиятларни мустаҳкамлаб ва ривожлантириб, ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йили планларини ошириб бажариш учун изчил кураш олиб бориш совхозимиздаги ҳар бир коммунистнинг, ҳар бир меҳнатчининг асосий вазифаси бўлиб қолган. Бу йил хўжалигимизда 3515 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 65 центнердан қирмизи дон етиштирилади. Бу КПСС Марказий Комитетининг барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига маҳсулот етиштиришни кўпайтириш юзасидан қилган даъватига шоликорларимизнинг жавоби бўлади.

Аҳмад ҚУРБОНОВ,

Хонқа районидаги Ал-Хоразмий номли совхоз бошланғич партия ташкилотининг секретари.

ДЎСТОНА ВИЗИТ БИЛАН

Корея Меҳнат партияси Марказий Комитети Сиёсий Комитетининг аъзоси, Корея Халқ Демократик Республикаси Маъмурий кенгашининг Бош министри Пак Сен Чер Совет ҳукуматининг таклифига биноан 24 январь куни дўстона визит билан Москвага келди.

КХДР ва СССР давлат байроқлари билан безатилган аэродромда ўртоқ Пак Сен Черни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

А. Н. Косигин билан Пак Сен Чер ўртоқлар фахрий қоровул сафи олдидан ўтдилар.

Москва меҳнаткашларининг вакиллари олий мартабали меҳмонни қизғин табрикладилар.

Меҳмонлар аэродромдан мотоциклчиларнинг фахрий эскорти ҳамроҳлигида ўзлари учун ажратилган резиденция томон йўл олдилар. (ТАСС).

ҚИШЛОҚҚА ЮРИДИК ХИЗМАТ-КЕНГАШ МАВЗУИ

24 январь куни Тошкент қишлоқ хўжалик институтида «КПССнинг XXV съезди ва қишлоқ хўжалигида ҳуқуқий ишларни такомиллаштириш масалалари» мавзуида кенгаш-семинар бўлиб ўтди. Кенгашда қишлоқ хўжалик бошқармаларининг раҳбарлари, колхоз раислари, совхоз директорлари, юридик хизмат ходимлари ва бошқа мутахассислар иштирок этдилар. Улар бир қанча доклад ва ахборотларни тингладилар, орттирилган тажрибаларини баҳамлашдилар. (ЎзТАГ).

ДЕҲЛИГА БОРАЁТИБ

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Эдвард Герек расмий визит билан Ҳиндистонга бораётиб 23 январь куни кечқурун Тошкентда тўхталди.

Польша Халқ Республикаси Давлат Кенгаши Раисининг ўринбосари Здзислав Томаль, Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг секретари Ришард Фрелек, ПХР сеймининг вице-президенти Петр Стефаньский, ПХР ташқи ишлар министри Эмиль Войташек, ПХР ташқи савдо ва денгиз хўжалиги министри Ежи Ольшевский, ПХР Министрлар Кенгаши ҳузуридаги планлаштириш комиссияси раисининг биринчи ўринбосари Мачей Вировский, ПХР радио ва телевидение ишлари комитети раиси Мачей Шчепаньский, сейм депутати Войцех Зукровский Эдвард Герекка ҳамроҳлик қилмоқдалар.

Польша Халқ Республикаси, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат байроқлари билан безатилган Тошкент аэропортида Эдвард Герекни ва Польшадан келган бошқа меҳмонларни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бюро аъзолари ва бюро аъзолигига кандидатлар Л. И. Греков, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, Э. Б. Нордман, Г. М. Орлов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари А. Р. Хўжаев, Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

Эдвард Герек ва у билан ҳамроҳ бўлиб келган кишилар шарафига Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети зиёфат берди. Зиёфат қардошларча дўстлик вазиятида ўтди.

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Эдвард Герек ва Польшадан келган бошқа меҳмонлар 24 январь куни эрталаб Тошкентдан Деҳлига жўнаб кетдилар. (ЎзТАГ).

ЙЎЛ ҲАРАКАТИДА НАМУНАЛИ ТАРТИБ ЎРНАТАЙЛИК

24 январь куни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида бўлиб ўтган кенгашда йўл ҳаракати хавфсизлигини кучайтириш ва республикада шофёрлар тайёрлашни яхшилаш вазифалари муҳокама қилинди. Кенгашда министрликлар ва идоралар, область ижроия комитетлари ҳаракат хавфсизлиги комиссиялари, автомобиль хўжаликларининг раҳбарлари, маъмурий органларнинг ходимлари қатнашдилар.

Кенгаш иштирокчилари Ўзбекистон ССР ички ишлар министри Ҳ. Ҳ. Яҳёевнинг докладини тингладилар, йўлларда ва автомобиль хўжаликларида тегишлича тартиб ўрнатиш тўғрисида кўрилаётган тадбирлар ҳақида гапирдилар.

Кенгашда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари Л. И. Греков нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

Сифат кўрсаткичи — фаолиятимиз кўзгуси

МУҚАДДАС БУРЧ

Совет кишилари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг социал тараққиёт ва халқнинг турмуш даражасини янада юксалтириш юзасидан КПСС XXV съезди ишлаб чиққан программага мувофиқ халқ хўжалигининг ишлаб чиқариш билан боғлиқ бўлмаган тармоқларидаги ишчи ва хизматчиларнинг минимал иш ҳақини ошириш ва айни вақтда шу тармоқларда ишлаётган ходимлар ўртача ҳақ тўланаётган категорияларининг ставкаси ва окладларини кўпайтириш ҳақидаги қарорини янги — 1977 йил арафасида зўр қувонч билан кутиб олдилар.

Орадан бир неча кун ўтгач, СССР Министрлар Совети Давлат нарх комитетининг моллар ва хизматларнинг айрим турлари чакана нархлари ҳамда тарифларни ўзгартириш тўғрисидаги ахбороти эълон қилинди. Унда бир қанча кенг истеъмол саноат молларининг чакана нархлари камайтирилди.

Яқинда яна бир муҳим ҳужжат: КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «1976—1980 йилларда кўплаб талаб қилинадиган моллар ишлаб чиқаришни ривожлантириш ҳақида ва уларнинг сифатини ошириш чоралари тўғрисида»ги қарори эълон қилинди. Булар шуни кўрсатиб турибдики, партиямиз XXV съезди ва КПСС Марказий Комитетининг октябрь (1976 йил) Пленуми қарорларида таъкидланганидек, халқ фаровонлигини ошириш ва аҳоли эҳтиёжини янада тўлароқ қондириш Коммунистик партия ва Совет ҳукумати иқтисодий сиёсатининг олий мақсадидир.

Кўплаб талаб қилинадиган моллар ишлаб чиқаришни янада ривожлантириш ва уларнинг сифатини ошириш тўғрисидаги қарор биз, тўқимачилар олдига катта вазифалар қўйди. Қарорда кенг истеъмол моллари ишлаб чиқариш хусусиятларини ва мамлакатнинг илғор корхоналари тажрибасини ҳисобга олиб, шу молларнинг сифатини бошқаришнинг комплекс системаларини 1977—1978 йилларда ишлаб чиқиш ва жорий этишга катта аҳамият берилди. Оммавий эҳтиёждаги моллар ишлаб чиқарувчи корхоналар коллективларини белгиланган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга, план-топшириқларни муддатидан илгари тўла ва ошириб бажаришга сафарбар этди.

Қарорга жавобан комбинатимиз меҳнат аҳли ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йили учун зиммасига юксак мажбуриятлар қабул қилди. Истеъмол моллари ишлаб чиқаришни кўпайтириш, сифатини ошириш, план-интизомига қатъий риоя қилиш, шартномаларни сўзсиз бажариш ҳар бир ишчи ва хизматчининг муқаддас бурчига айланди.

Бригадамиз аъзолари қарор асосида зиммаларидаги мураккаб, аммо реал план-топшириқларни адо этишни таъминлаш учун қатор тадбирларни амалга оширишга киришдилар. Жумладан, меҳнат жараёнига бир қанча ўзгартиришлар киритилди. Бунда мусобақадошларимиз — Марғилондаги В. В. Куйбишев номли ипак комбинатининг Мураджон Имяминов бошлиқ бригадаси аъзолари тажрибаси қўл келди. Иш вақтининг ҳар бир дақиқасидан, маҳсулот ва хом ашёнинг ҳар бир граммидан омилкорлик билан фойдаланишни ўргандик. Авваллари йўл қўйилган камчиликлар секин-аста барҳам топа борди. Техника қарови такомиллаштирилди. Бунинг устига тикувчилик фабрикасининг кўйлаклик газламага бўлган буюртмаси кўпайди.

Бир куни биринчи цех бошлиғи Абдулазиз Абдулатипов мени гапга тутиб қолди. У гапни узоқдан бошлади. Аввалига ҳайрон бўлдим. Илгарилари бирор иш буюрмоқчи бўлса, шартта айтарди-қўярди. Бугун эса иш натижалари, техникадан фойдаланиш коэффициенти, ишчиларнинг малакаси билан қизиқди.

— Бир гап боров... — хаёлимдан ўтказдим.

Шундай бўлиб чиқди ҳам. Цех бошлиғи мақсадга кўчди:

— Ёрдам бермасанг бўлмайди. Бу, анча қийин иш. Аммо биз ҳам қараб турмаймиз. Уч миллион метр буюртма тушган...

Мулоҳазаларимни бригада аъзоларига айтдим. Тўқувчилардан Лутфия Иброҳимова билан Мая Старостина мени қўллаб-қувватлашди. Зарядчи Таня Булгакова эса:

— Қирқ дастгоҳни янги хом ашё билан қайта тўлғазиш осонмас, — деди. — Аммо қаттиқ киришсак уддалаймиз.

Ҳамма бир жон-бир тан бўлиб ишга киришди. Тўғрироғи, ҳамма зарядчилик қилди. Бунда аралаш касбларни эгаллаганларга осон бўлди. Бу орада мусобақадошларимиз ҳам келиб-кетишди. Қимматли маслаҳатлари билан ёрдам беришди. Орадан бир неча кун ўтгач, кунлик ўсишда бригадамиз цехда яна олдинга ўтиб олди. Мақтаниш эмас-у, бригадамиз цехдагина эмас, тўқувчилик фабрикасида ҳам янги ассортиментли газлама ишлаб чиқаришда ибрат кўрсатяпти.

Газлама тайёрлаш, меҳнат унумдорлигини ошириш, биринчли сортли маҳсулотлар чиқариш топшириқларини ошириб бажаришга эришяпмиз. Мавжуд техникадан фойдаланиш коэффициенти 99 процентга етди. Прогулга йўл қўймаслик, ишлаб чиқариш ва технология интизомига тўла риоя қилиш ютуқларимиз гарови бўляпти.

Ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йили планини Улуғ Октябрнинг шонли 60 йиллигига қадар бажариш, пландан ташқари 40 минг метр газлама тўқишга сўз берганмиз. Бу — бизнинг КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва уларнинг сифатини ошириш чоралари тўғрисидаги қарорига амалий жавобимиз бўлади.

Корхонамиз коллективи ўз олдида турган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга, план-топшириқларни муддатидан илгари тўла ва ошириб бажаришга бутун куч-ғайратини бундан кейин ҳам сарфлайверади.

Умаржон РАЙИМЖОНОВ,
Наманагандаги Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номли шойи газламалар комбинати бригада бошлиғи.

ХУШХАБАР САТРЛАРИ

ЯНГИ СУТ ЗАВОДИ

Қашқадарё областидаги Косон сут заводи фойдаланишга топширилди. Район колхозлари ва совхозларининг фермаларидан маҳсулот бу ерга дастлабки қайта ишлаш учун олиб келинади. Корхона бир сменада 10 тоннага қадар сутни қайта ишлайди.

ЯНГИ РЕЙС

Бухоро станциясининг перронида Бухоро — Тошкент маршрути бўйлаб пассажир поезди биринчи марта жўнаб кетди. Маҳаллий аҳоли ҳозирга қадар республика пойтахтига йўл-йўлакай ўтадиган поездда қатнарди.

КЎКЛАМГА ПОЙАФЗАЛ

Қўқон пойафзал фабрикаси цехларида кўклам аломатлари сезилиб қолди: конвейердан кўклам-ёз мавсумида кийиладиган пойафзал турларининг дастлабки туркуми тушди. Аёллар кийдиган чиройли босоножкалар, сандалетлар, очиқ туфлилар кўзни қувонтиради. Корхона коллективи Биринчи май байрамига атаб савдо шохобчаларига баҳорда кийиладиган ярим миллион жуфт пойафзал жўнатади. Ана шу буюмларнинг ҳар саккизтасидан бири Сифат белгиси билан чиқарилади. (ЎзТАГ).

Коммунистлар ҳақида ҳикоялар

ПАРВОЗ

1971 йил эди ўшанда. Исомиддинни колхоз партия комитетига чақиришганда, у аввалига ҳайрон бўлди. Тараддудланиб тургач, правление биноси томон йўл олди. Унинг партком секретари билан суҳбати қисқа бўлди.

— Сизни қолоқ бригадага юбормоқчимиз. Яна ўзингиз биласиз. Бироқ партия комитети якдил шу фикрга келди. Бораётган жойингизда ҳосилдорлик паст. Бригадани оёққа турғизиш керак. Қачонгача бу бригада колхозни орқага тортади?

— Қандай бўларкин? Қўлимдан келармикин? — деди Исомиддин.

— Эплайсиз. Коммунистларнинг энг оғир участкаларда ишлаш, ташаббускорлик кўрсатиш анъаналари бор. Ўйлаймизки, сиз ҳам шу анъаналарга содиқсиз. Ўзингизга берилган партиявий топшириқни шу пайтгача аъло даражада уддалаб келяпсиз.

Шундай қилиб, Исомиддинни қолоқ бригадага бошлиқ қилиб тайинлашди. Ўша куни у алламаҳалгача кўз юммади. «Эплай олармиканман? Кўпчиликка бош бўлиш осонми? Қолоқ бригада бўлса...» Бу хаёллар унга тинчлик бермасди. Зиммасига катта масъулият юкланди. Бироқ қандайдир бир ички туйғу уни берилган топшириқни бажаришга ундарди.

Тонг ҳавосидан тўйиб-тўйиб нафас олаётган Исомиддин қишлоқ кўчасида оҳиста одимлаб кетяпти. У шу қишлоқда ўсиб-улғайди. Баъзиларга ўхшаб ўзини соя-салқинга урмади. Қандай иш бўлса қилиб кетаверди. Сўнг ҳарбий хизматни аъло даражада ўтаб қайтди. Ўзини меҳнатда кўрсатди. 1965 йилда колхоз коммунистлари уни ўз сафларига қабул қилдилар. Бу унга билдирилган катта ишонч эди. Исомиддин ана шу юксак ишончга лойиқ иш қилишга интилди. Энг муҳими, ўзига берилган партиявий топшириқларни бажаришда бошқаларга ибрат кўрсатди. Уни бригадага бошлиқ қилиб кўрсатишлари бежиз эмасди.

...Исомиддин дала бошига келгач, бригада ерларини айланди. Карталаштирилиши керак бўлган майдонларни, ориқ ерларни белгилади. Колхозчилар келишганида янги бригадир бир сиқим тупроқни кафтига қўйганча ўйга толиб қолганди. Исомиддиннинг хаёли бўлиниб колхозчилар билан илиқ саломлашди. Уларга қилинадиган ишлар ҳақида қисқа топшириқ берди-да, қўшни картага ўтиб кетди.

— Қишлоқ боласи-да, ишни ерларни кўздан кечиришдан бошлабди, — деди ариқ чопишга уннаган колхозчи шеригига қараб.

— Тўғри айтасиз, ерни қадрлаган доғда қолмайди. Ерни сийлаганни эл сийлайди, — деди шериги.

Шу-шу бўлди-ю, Исомиддинни қидирганлар бригада даласидан топадиган бўлишди. У фаолиятни кишилар қалбига йўл топишдан бошлади. Колхозчиларни моддий ва маънавий рағбатлантиришга, уларга маданий-маиший шароитлар яратиб беришга интилди. Шу билан бирга талабчанликни ҳам унутмади. Кишиларда меҳнатга муҳаббат ҳисси пайдо бўла борди. Янги бригадир бошқаларга ўхшаб ўзи билганча иш тутмади. Кўпчиликка суянди. Тажрибакорлар маслаҳатига амал қилди. Бригадада социалистик мусобақа кенг қулоч ёйдирилди. Натижада колхозчилар ҳажмиҳатлик билан ишлашга одатланишди.

...Баҳор. Қир-адирлар бағри ям-яшил майса ва қирмизи лола гиламларига бурканди. Турфа гуллар очилди. Шўх сойлар тўлиб-тошиб оқа бошлади. Табиат уйғонди. Исомиддин Тожибоев бошлиқ бригада азаматлари кўкламги экиш кампаниясига пухта ҳозирлик кўришди. Маҳаллий ўғитга тўйинган, ҳамиртурушдай кўпчиб турган ерга қисқа фурсатда барака уруғи қадалди. Кўп ўтмай бригада далалари ям-яшил ниҳоллар билан қопланди. Ғўза парвариши юксак агротехника қоидалари асосида ўтказилди.

Шу йил бригада заршунослари 60 гектар ернинг ҳар гектаридан салкам 30 центнердан пахта етиштиришди. Бир йилнинг ўзидаёқ ҳосилдорлик 4 центнерга кўтарилди. Бу ташкилотчи коммунист бригадир Исомиддин Тожибоев ва у бошчилик қилаётган бригада азаматларининг фидокорона меҳнатлари нишонаси эди. Шу воқеага ҳам беш йилдан ошди. Ўтган давр мобайнида Исомиддин Тожибоев бошлиқ бригада юқори ҳосилли бригадалар қаторига қўшилди.

Меҳнат кишини элга танитади деганларидек Исомиддин Тожибоев ҳам ўзининг ҳалол меҳнати туфайли ҳурмат-эътибор қозонди. Унинг кўксини Меҳнат Қизил Байроқ ордени, «Социалистик мусобақа ғолиби» нишони безади. Мукофотлар илғор бригада бошлиғини руҳлантирди, янада баландроқ парвозга ундади.

Ишчан коммунист бошлиқ бригада азаматлари сифат ва самарадорлик беш йиллигининг дастлабки йилини муваффақиятли якунладилар. 72 гектар ернинг ҳар гектаридан салкам 37 центнердан «оқ олтин» етиштирилди. Она-Ватан омборига 261 тонна ёки пландагидан 52 тонна кўп пахта армуғон этилди. Ҳосилнинг асосий қисми юқори сортларга топширилди. Бунда Тожибоевнинг ишчанлиги ташкилотчилик қобилияти, тиниб-тинчимаслиги муҳим роль ўйнади. «Ҳар бир коммунист қаерда ишлаётганлиги, қандай лавозимни ёки қандай амални эгаллаб турганлигидан қатъий назар, уюшқоқлик ва интизом, ишга ижодий муносабат намунасини, катта ва кичик вазифаларни ҳал этишга давлат нуқтаи назаридан ёндашиш намунасини кўрсатиши керак», — деб айтган эди ўртоқ Л. И. Брежнев партия Марказий Комитетининг октябрь (1976 йил) Пленумида сўзлаган нутқида. Тиниб-тинчимас бригадир Исомиддин Тожибоевда ана шу хислатлар мужассам.

...«Қиш — бекорчилик эмас». Бригада пахтапарварларининг қалб сўзлари бу. Ваъда — вафоси билан чиройли. Буни яхши англаган бригада аъзолари даласида иш қизғин. Келгуси йил ҳосилига пухта замин яратиляпти. Шу мақсадда дала бошига кўплаб маҳаллий ўғит ташиб келтирилмоқда. Ирригация шохобчалари тартибга солинаётир.

Ҳа, бу ерда гап Андижон область Жалолқудуқ районидаги Свердлов номли колхознинг 17-бригадаси бошлиғи коммунист Исомиддин Тожибоев ҳақида боряпти. Қуёш ер юзига нур тарата бошлади. Тонг қуёши биринчи бўлиб парвозга шайланган бургутлар қанотида акс этади дейишади. Исомиддин Тожибоевни ҳам ана шу бургутларга қиёс этгим келди. Боиси у ҳам парвозни юқори олади.

Ҳ. АБДУРАЗЗОҚОВ.

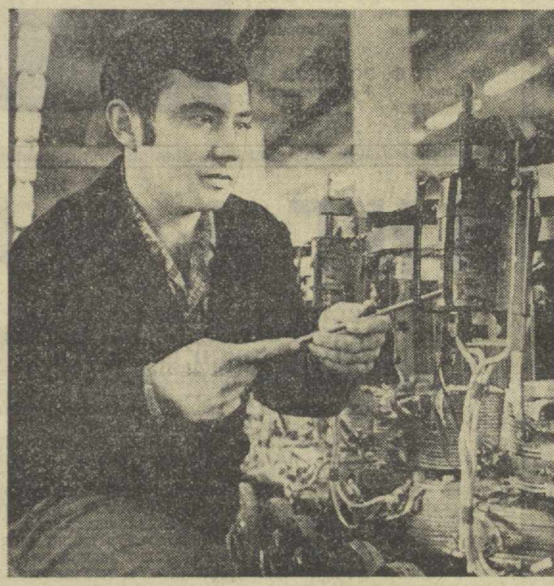

Пойтахтдаги «Ташэлектромаш» заводи халқ хўжалиги учун «ТД-500» маркали электрпайвандлаш трансформаторлари ишлаб чиқаради. Бу маҳсулотлар Сифат белгиси билан тамғаланган. Улар ҳозир Саян-Шушенск ГЭСи, БАМ қурилишлари, КамАЗ, «Автомаш»да ва бошқа йирик қурилишларда кенг қўлланилмоқда. Корхонанинг илғор ишчиси комсомол аъзоси Мураджон Муслимов ана шу маҳсулотларнинг сифатини оширишда алоҳида ўрнак кўрсатиб ишламоқда. У кундалик топшириқни 130 процентдан бажариб, сифатли иш бажармоқда. Чапдаги суратда М. Муслимов.

Ўнгдаги суратда эса, Тошкентдаги тажриба пиллакашлик фабрикасининг илғор бригадири Захира Магнавиева. У бошлиқ бригада шу кунларда Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, янгидан-янги меҳнат ютуқларини қўлга киритмоқда.

А. Глауберзон ва М. Штейн фотолари.

ГАЗЧИЛАРНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

Яқинда Бухорода «Узбекгазпром» саноат бирлашмаси партия-хўжалик активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда «йиллик пландагидан ташқари 250 миллион кубометр газ қазиб чиқарамиз, Газли конидаги суюлтирилган газ чиқарувчи компрессор станциясининг лойиҳадаги қувватига муддатидан бир ой илгари эришамиз» деб мажбурият олинди.

Йиғилиш қатнашчилари юбилей йили топшириғининг муддатидан илгари бажарилишига ишонч билдирдилар. Газчиларнинг «Яхшироқ ишлаймиз, самарадорлик ва сифатни оширамиз!» шиори остида кенг қулоч ёйган социалистик мусобақаси шу ғалабанинг асосий омилидир.

(ЎзТАГ).

ҲАМКОРЛИК НЕГИЗИ

ёхуд бир қурилиш сабоқлари

Чирчиқлик кимёгарлар ва бинокорлар «Электрохимпром» бирлашмасида бунёд этилган минерал ўғит ишлаб чиқарувчи янги қувватларни ўзлаштиришни бошладилар. Улар ишга туширилиши билан агрегатларга хизмат қилувчилар сони уч баравар қисқаради. Меҳнат унумдорлиги эса бир неча марта ортади. Қурувчиларни катта зафар билан қутларканмиз, объектларни илгарироқ ишга тушириш мумкинмиди, деган саволни ўз-ўзимизга берамиз. Ҳа, мумкин эди. Афсуски, қурилиш жараёнида кўпгина бинокорлик ва монтаж ташкилотлари, буюртмачи ва лойиҳалаш коллективлари фаолиятига хос камчиликларга ҳам йўл қўйилдики, улардан тўғри хулоса чиқариш фойдадан холи эмас. Негаки, ўнинчи беш йилликда республикамиздаги бир қанча химия корхоналарини реконструкциялаш, катта қувватларни ишга тушириш, Қўқонда эса янги завод бунёд этиш режалаштирилган.

...Ўтган йил бошларида Череповецк, Балаков, Мелеуз химия заводлари ва Новгороддаги «Азот» бирлашмасида янги комплекс ва қувватларни тиклаётган қурувчилар, монтажчилар, кимёгарлар ва лойиҳачиларнинг ўзаро ҳамкорлик тўғрисидаги социалистик мажбуриятлари эълон қилинди. Мусобақа ташаббускорлари умумий куч-ғайрат сарфлаб, янги қувватларни муддатидан илгари аъло сифат билан ишга тушириш, бунинг эвазига планга қўшимча кўплаб ҳосил хамиртуруши тайёрлашга аҳд қилдилар. Ташаббус қанот қоқди. Чирчиқдаги «Электрохимпром» бирлашмасида азотли кислота ва аммиак селитраси ишлаб чиқарадиган йирик агрегатларни тикловчилар бир овоздан:

— Биз ҳам ёндош коллективларнинг ўзаро мусобақасига қўшиламиз! — дедилар.

Шундан кейин бирлашма, 160-қурилиш трести, Азот саноати давлат лойиҳа институтининг Чирчиқ филиали ҳамда ёрдамчи пудратчи бинокорлик-монтаж ташкилотлари партия комитетларининг қўшма мажлиси бўлди. Объектлардаги аҳвол ҳар томонлама чуқур муҳокама қилингач, уларни фойдаланишга топшириш муддатлари белгиланди.

— Азот кислотаси комплекси иккинчи кварталдаёқ биринчи маҳсулотни пахтакорларга жўнатади, — тантанавор эълон қилишди трест ва бирлашма раҳбарлари.

Ҳолва деган билан оғиз чучимайди. Ёндош коллективларнинг ўзаро ҳамкорлиги ҳақида гап сотиш бошқа, уни ҳақиқатан жанговар мусобақага айлантириш бошқа экан. Мусобоқанинг айрим иштирокчилари шартномани имзоладилару кундалик майда-чуйда ишлар билан бўлиб, ёндош коллективлар олдидаги мажбуриятларини бажаришни таъминлаш учун жиддий чора-тадбир кўрмадилар.

Мисолларга мурожаат қилайлик. Июнь ойида янги цех бошлиғи В. Азаренко ва СССР Химия саноати министрлигининг «Оргхим» тресті вакили М. Красий «ГТТ-12» системасини синаб кўриш чоғида аниқланган камчиликларнинг каттакон рўйхатига имзо чекдилар. Мутахассислар бу камчиликларни тузатиш давлатга 150 минг сўмга тушишини ва бир ой вақт кетишини ҳисоблаб чиқишди.

Мантиқ бўйича азот кислотаси объектини лойиҳалаштиришдаги хатолар аммиак селитраси корхонаси қурилишида ҳисобга олиниши лозим эди. Бироқ бундай бўлмади. Янги комплексдаги асбоб-ускуналар монтаж қилинаётганда мутахассислар қурилишни тўхтатиб қўйишди. Ўрнатиб бўлинган металл конструкциялари ва механизмларнинг бир қисмини қайта монтаж қилиш буюрилди.

Камчиликлар тузатилгач, иш силжигандай туюлди. Бироқ, қувонч узоққа чўзилмади. Институт тайёрлаган бўлим пойдеевори лойиҳаси ҳам брак бўлиб чиқди. Натижада бинокорлар тайёр пойдеворни бўзиб яна тиклашга мажбур бўлдилар. Оқибатда бинокорлар монтажчилар учун иш фронтини графикдагидан умумий ҳисобга 200 кун кейин яратиб бердилар.

Ҳаммадан ҳам «Ўзбекхиммаш» заводиники ўтиб тушди. Заводдагилар сифатли маҳсулот бериш ўрнига, мана трубопроводлар, монтаж қилинглар, синаб кўринглар, ёқмаса бошқасини қўйинглар, қабилида иш тутишди.

— Аммиак цехини ноябрь ойида ҳам фойдаланишга топшириш имкониятлари бор эди, — куйиниб гапиради «Промтехмонтаж» бошқармаси монтажчи-слесарлар бригадаси бошлиғи М. М. Овсянников. — Аммо вақтни бой бердик. Белгиланган муддат яқинлашиб қолгач икки оёқ бир этикка тиқилди. Қурилиш майдончасида бинокорлар сони уч баравар кўпайтирилди. Штурмчилик бошланди. Бунга ёндош коллективлар ўртасидаги аниқ ҳамкорликнинг, оралиқ мусобақанинг таъсирчанлиги йўқлиги асосий сабабдир.

Михаил Митрофановичнинг фикрига аниқлик киритмоқчимиз. Янги объектлар қурилишида мусобақага эътибор берилмади десак, инсофдан бўлмас. Мусобақа натижалари мунтазам якунланиб борилди. Ғолиб ташкилотлар рағбатлантирилди. Афсуски, уларнинг меҳнатига баҳо берилаётганда фақат план кўрсаткичларининг қандай бажарилганлиги ҳисобга олинди, холос. Лекин ғолиб аталмиш ташкилот ёндош коллектив қаршисида олган мажбуриятини адо этдими, йўқми, керакли лойиҳа ёхуд зарур материалларни ўз вақтида етказиб бердими, йўқми, — бу билан ҳеч кимнинг иши бўлмади. Қисқача айтганда, мусобақада иштирок этаётган ёндош коллективларнинг меҳнатини баҳолаш мезонини такомиллаштириш вақти етди.

«Электрохимпром» бирлашмасидаги янги қувватларни қуришда йўл қўйилган камчиликларнинг ўзига яраша сабаблари бор. Аввало, меҳнат ҳамкорлиги ҳақидаги шартномани олайлик. У қурилиш тақдири аслида ҳал бўлган, объектларни ишга туширишга бир неча ой қолганда ёндош коллективлар томонидан тузилди. Оқибатда Азот саноати давлат лойиҳалаш институти Чирчиқ филиали ходимлари мусобақада номигагина қатнашдилар. Чунки, техника ҳужжатларининг аксарият қисми шартномадан анча илгари етказиб берилган эди-да. Химия машинасозлиги саноати ходимлари ва бошқа таъминотчилар ҳам шундай ҳолатда эдилар. Агар, ёндош коллективларнинг оралиқ мусобақасини қурилишда қатнашувчи буюртмачи, лойиҳачи, бош пудратчи, ёрдамчи пудратчи, асбоб-ускуналарни етказиб берувчи асосий таъминотчилар аниқланиши биланоқ ташкил этилганда эди, ҳар бир ёндош коллективнинг бошқалар олдидаги масъулияти белгиланган, жавобгарлиги оширилган бўларди.

Бизнингча, ўнинчи беш йилликнинг иккинчи йилида бу тартибни жорий этиш учун барча имкониятлар мавжуд. Ўзбекистон ССР Олий Советининг яқинда бўлиб ўтган учинчи сессиясида республика халқ хўжалигини ривожлантириш беш йиллик плани йилларга бўлиниб тасдиқланган, асосий йирик қурилишлар, уларни олиб борувчи ташкилотлар қатъий белгиланган. Юқорида айтилгандек иш юритилса ҳар бир ёндош коллектив олдиндан қандай иш билан шуғулланишини аниқ тасаввур қила олади ҳамда ишчи кучлари ва моддий ресурсларни зарбдор объектларга сафарбар этади.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли 159-қурилиш трестининг бир гуруҳ илғор бинокорлари газетамиз орқали қилган мурожаатларида ёрдамчи пудратчи ташкилотларнинг бригадалари ўртасида алоҳида-алоҳида шартнома тузишни таклиф қилган эдилар. Мазкур таклифни мусобақалашувчи ёндош коллективлар орасида ҳам ёйса бўлмайдими? Бўлади! Ёндош ташкилотларнинг бўлинмалари ўзаро социалистик мажбурият орқали боғланишлари, масалан, бинокорлар бригадаси машинасоз ишчилар билан йирик объектлар учун кафолотли паспорти бор агрегатлар, қувурлар ва бошқа асбоб-ускуналарни олиш тўғрисида шартнома имзолашлари мумкин.

«...Ишнинг оралиқ натижалари кетидан қувиб, асосий нарсани — пировард натижаларни эътибордан четда қолдириш ҳеч гап эмас, — уқтирди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXV съездида партия Марказий Комитети номидан қилган Ҳисобот докладида. — **Ва, аксинча, оралиқ звеноларининг бирортасига тегишинчи эътибор берилмай қолса, сарф қилинадиган кўп куч-ғайрат ва маблағларнинг жамики, пировард самарасига путур етиши мумкин».** Биз ёндош коллективларнинг ўзаро ҳамкорлиги самарадорлигини оширишни истар эканмиз, уларнинг, ҳар бир ишчининг моддий ва маънавий манфаатдорлигини янги корхоналарни лойиҳалашдан тортиб, пировард натижага — ишга туширишгача бўлган жараёнларнинг ҳаммасига баб-баравар боғлиқ қилиб қўйиш керак. Акс ҳолда ёндош коллекивларнинг бўш негиз асосига қурилган ҳамкорлиги чок-чокидан сўкилиб кетаверади. «Электрохимпром» бирлашмасидаги янги қувватлар қурилишининг сабоқлари шундай дейишимизга туртки беряпти.

Э. ХУЖАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЗАВОД БИЛАН КОЛХОЗ ҲАМКОРЛИГИ

Самарқанддаги пармалаш ускуналарини ишлаб чиқаришга ихтисослашаётган тажриба заводи муҳим буюртмани бажарди: автомашиналар учун мўлжалланган насослар туркумини қисқа вақт ичида ремонт қилиб берди. Ишчилар Иштихон районидаги Ф. Энгельс номли колхознинг илтимосига мувофиқ ўзлари учун янги бўлган ана шундай ремонт ишлари билан шуғулландилар. Завод бу колхоз билан кўп йиллардан буён ҳамкорлик қилиб келмоқда. Колхоз ремонтчилари машина насослари билан бир вақтда бир неча юз килограмм болт ва гайкалар, қирқиш асбобини ҳам олдилар. Буларнинг ҳаммаси корхонада ишлаб чиқаришни рационализациялаш натижасида тежаб қолинди.

Завод коллективи КПСС Марказий Комитетининг деҳқонларга, олимларга, саноат корхоналарининг меҳнатчиларига яқинда йўллаган мактубига амалий иш билан жавоб берди. Оталик ёрдамини кўрсатиш юзасидан корхонада тузилган планда машина-механизмларни ремонт қиладиган бригадалар тузиш, бу бригадаларни экиш ва ҳосилни йиғиштириб олиш кампаниялари даврида оталикка олинган хўжаликка юбориш, тежамкорлик ҳисобига колхозчиларга ремонт материаллари, эҳтиёт қисмлар билан ёрдам бериш кўзда тутилган.

(ЎзТАГ мухбири).

МАМЛАКАТ КОНЧИЛАРИ УЧУН

Ўзбекистон ССР Геология министрлигига қарашли ВЛКСМ 50 йиллиги номли Бухоро ремонт-механика заводи коллективи олтинтопарлар учун дала саралаш установкасини кўплаб ишлаб чиқара бошлади. Тез орада конструкцияси яхшиланган тупроқ аралаштирувчи машина ҳам чиқарила бошланади. Бухоро корхонаси тамғаси туширилган бу установкалар Сахалин ва Камчатка, Тожикистон, Туркманистон ва Сибирь кончилари ўртасида катта шуҳрат топган. Бу йил ана шундай установкалар учун келган буюртмалар ўтган йилдагидан анча кўпдир.

Дала экспедицияси ходимларига ёқадиган яна битта янгилик бор. Бу — экспедиция ходимлари учун кичик уй бўлиб, завод буларни ҳам шу йил кўплаб ишлаб чиқара бошлайди. Машинасозлар маҳсулот ассортиментини кўпайтириш билан бирга ишлаб чиқариш суръатларини ҳам ошириб бормоқдалар: улар Октябрнинг 60 йиллиги шарафига йиллик программани муддатидан бир ой илгари бажариш мажбуриятини олдилар.

(ЎзТАГ мхбири).

ФАРҒОНАДАН — БАМГА

Фарғона «Газоаппарат» заводи коллективи Байкал—Амур магистрали қурувчиларига янги йилда 220 та тўрт ўчоқли газ плиталарини жўнатди. БАМчиларнинг буюртмасини металлчилар муддатидан илгари бажардилар.

Фарғоналиклар йил охирига қадар Сибирь ва Узоқ Шарққа, ўша жойларда қурилаётган янги посёлкалар ва шаҳарлар учун яна 4400 та газ плитаси тайёрлаб жўнатадилар.

АГИТАТОРЛАР ВАЗИФАСИ

Боғот районидаги Нариманов номли колхознинг сут-товар фермасида агитаторлардан Д. Мавлонов, И. Аллаков, И. Қувақов катта иш олиб бормоқдалар. Агитаторлар КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг Киев области чорвадорларига йўллаган мактубини ҳар бир меҳнаткашга тушунтириб, яккама-якка социалистик мусобақани авж олдириб юборишда уларга кўмаклашмоқдалар. Масалан, сут соғувчилардан Р. Матёқубова, С. Собирова беш йилликнинг иккинчи йилида ўзларига бириктилган ҳар бир бош сигирдан камида 4 минг килограмдан сут соғиб олиш учун ўзаро мусобақалашмоқдалар.

Боғот район партия комитети агитаторлар, лекторлар, сиёсий ахборотчиларнинг слётини ўтказди. Ана шу слётда бу агитколлективнинг тажрибаси диққат марказида бўлди. Слётда КПСС Марказий Комитетининг қишлоқ хўжалик масалаларига оид мактуби, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш тўғрисидаги қарори асосида оммавий-сиёсий иш соҳасидаги вазифалар муҳокама қилинди. Агитаторлар ўз тажрибаларини ўртоқлашдилар.

(ЎзТАГ).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ МАКТУБИГА ЖАВОБАН

АЛМАШЛАБ ЭКИШ ХОСИЯТИ

Хўжалигимиз областдаги энг йирик пахтакор колхозлардан бири ҳисобланади. Бизда пахтадан юқори ҳосил етиштириб, номлари эл оғзига тушган миришкор деҳқонлар жуда кўп. Пахтачиликда кўзи пишган, ана шундай ишбилармон деҳқонларимиз, механизаторларимиз, сувчиларимиз ва мутахассисларимизнинг куч-ғайратлари, мардонавор меҳнатлари туфайли пахта ва бошқа хил қишлоқ хўжалик маҳсулотларини йил сайин мўл-кўл етиштиришга эришмоқдамиз. Тўққизинчи беш йиллик хўжалигимизнинг асосий тармоғи бўлган пахтачиликда жуда яхши натижалар билан якунланди, давлатга пландаги 29 минг 235 тонна ўрнига 36 минг 125 тонна «оқ олтин» топширдик. Бошқачароқ қилиб айтганда, беш йиллик планни 124 процент қилиб бажардик. Гўшт, сут, сабзавот, полиз ва бошқа хил маҳсулотлар топширишда ҳам худди ана шундай қувонарли натижаларни қўлга киритдик.

Колхозимиз меҳнат аҳли беш йилликнинг биринчи йилида ҳар қачонгидан ҳам кўтаринкилик, ғайрат ва шижоат билан ишлаганлигини таъкидлаб ўтмоқчимиз. Пахтакорларимиз учун ҳар қачонгидан ҳам оғир синов йили бўлган 1976 йилда деҳқонларимиз барча қийинчиликларни енгиб ўтиб, пахтадан улкан хирмон кўтардилар. Ватан омборларига 6468 тонна ўрнига 7408 тонна «оқ олтин» топширдик. Чорвачиликда ҳам яхши кўрсаткичларга эришилди. Давлатга 148 тонна ўрнига 160 тонна гўшт, 705 тонна ўрнига 805 тонна сут етказиб бердик. Сабзавот, полиз маҳсулотлари, мева топшириш планлари ҳам ошириб адо этилди.

Табиийки, деҳқоннинг даромади уйган хирмонининг салмоғига қараб бўлади. Шуниси қувончлики, хирмонларимиз ҳамма соҳада ҳам улкан, баракали бўлди. Бир сўз билан айтадиган бўлсак, колхозимиз 1976 йилда 5,5 миллион сўмдан кўпроқ даромад қилди. Шундан 4,5 миллион сўми пахтачиликдан олинди.

Хўш, бу рақамларни санаб, таъкидлаб ўтишимизнинг боиси нима? Гап шундаки, биз фурсатдан фойдаланиб, хўжалигимиз экономикасини мустаҳкамлаб, уни юксалтиришнинг ойдин йўлига олиб чиқишда муҳим роль ўйнаган омиллар ҳақида сўзлаб бермоқчимиз.

Янги пахта навларининг яратилиши, пахта агротехникасига доир янги тавсиялар, пахтачилик соҳасида иш олиб бораётган олимларнинг тадқиқотлари билан деҳқонлар меҳнатининг уйғунлашиб кетиши ўзининг яхши самараларини бермоқда. Иш жараёнлари кўпроқ механизация зиммасига юкланмоқда, пахта ҳосилдорлиги тобора ошмоқда.

Биз алмашлаб экишни худди ана шундай муҳим агротехник тадбирлардан бири деб ҳисоблаймиз. Пахта-беда алмашлаб экиш катта-катта экин майдонларининг тупроқ структурасини яхшилаш, ҳосилдорликни кескин оширишда нечоғлик роль ўйнаши эндиликда кўпчиликка маълум. Шу боисдан ҳам колхозимизда пахта-беда алмашлаб экишга доир тадбир ишлаб чиқилди. «Узгипрозем» ер ишларини лойиҳалаш институтининг Фарғона филиали мутахассислари 1972 йилдаёқ колхозимизда алмашлаб экиш схемаларини ишлаб чиқиб, бизга топширишган эди. Мана, беш йилдирки, биз олимлар, мутахассислар билан ҳамкорликда иш тутиб, пахта-беда алмашлаб экишдек муҳим агротехник тадбирни изчил амалга ошириб келмоқдамиз.

Хўжалигимизда умум экин майдони 2243 гектарни ташкил этади. Алмашлаб экишга доир ишлар кўлами бирмунча кенг эканлиги шундан ҳам яққол кўриниб турибди. Шу боисдан ҳам барча экиладиган майдонлар пухта ўрганиб чиқилиб, 12 схема-массив тузилди. Айтайлик, биринчи схема-массив 250 гектар экин майдонини ташкил этса, иккинчи, ёхуд учинчи схемалар ундан ортиқроқ ёки камроқ ерларни ўз ичига олади. Шундай қилиб, биз ўн йил ичида жами экин майдонларимизда, албатта, беда экилишига эришишимиз керак. Шу тариқа икки, ёхуд уч йиллик беда майдонлари ўрнини пахтазорлар эгаллаб бораверади.

Алмашлаб экиш борасидаги дастлабки қадамларимизнинг ўзиёқ жуда яхши натижалар берди. 1973 йилда биринчи схема, 1974 йилга келиб эса учта схема-массивини ўзлаштиришга эришилди. 1975—1976 йилларда эса тўртта алмашлаб экиш массивлари ўзлаштирилди. Бу ана шу йиллар давомида экин майдонларимизнинг 33 проценти, ёхуд 784 гектар майдонда алмашлаб экишдек муҳим агротехника тадбирлари амалга оширилди, демакдир. Шуниси характерлики, ана шу йиллар жараёнида «Узгипрозем» лойиҳалаш институтининг олимлари хўжалигимиз деҳқонлари билан узвий алоқада бўлишиб ,авторлик назорати олиб бордилар, бу борадаги ишимизга самарали ёрдам бериб келдилар. Уларнинг кўмаги билан ўтган йили август ойида 5 та алмашлаб экиш схема-массивини тўлиқ ўзлаштириш планлаштирилди.

Алмашлаб экишнинг тупроқ структурасини яхшилаш, ҳосилдорликни ошириш ва ерга «дам бериш»дан ташқари яна қатор хосиятлари ҳам борки, бу ҳақда алоҳида тўхталмасдан бўлмайди. Чунончи, бу тадбир пахтачиликда механизацияни кенгроқ жорий этишда ғоят муҳим роль ўйнайди. Икки ёхуд уч ёшли беда майдонлари бузилаётганда, табиийки, карталарни йириклаштириш имкони ҳам туғилади, тут дарахтларини кўчириб, бошқа жойларга олиб бориб ўтқазиш учун қулай фурсат ҳам худди ана шундай паллада вужудга келади. Биз худди шундай йўл тутдик. Катта-катта массивлардаги бедапоялар бузилаётганда карталарни йириклаштириш, хусусан, уларда терим агрегатларининг бемалолроқ ҳаракат қилишига имконият туғиладиган карталарни вужудга келтириш диққат-эътиборимизда бўлди. Мана, баъзи бир мисоллар.

Мирзаали Ҳайдаров бошлиқ бригадага қарашли майдонлардаги 43 гектар бедапоя учинчи йили бузилди. То беда экилгунга қадар бу майдонлар шўр ва деҳқонлар таъбири билан айтганда, «чарчаган»лиги бизга маълум эди. Бедапоя майдонлари батамом шудгорлангач, 25 та майда, лахтак ерлар 5 та картага айлантирилди, майдонларнинг ҳар ер-ҳар ерида тартибсиз ўсаётган 1000 тупдан зиёд тут дарахтларини бошқа жойларга планли қилиб экиш имкони туғилди, беданинг шарофати ёхуд уч ёшли беда майдонларининг органик таркиби бойиди. Ўтган йилги хирмоннинг натижаси — бу майдонларда ҳосилдорлик гектар бошига 6 центнердан-га ошганлигини кўрсатади. Авваллари 35 центнердан ҳосил бериб келган бу ерлардан 41 центнердан хирмон кўтарилди.

Мўйдинжон Эргашев ва Турғунали Раҳимов ўртоқлар бошқараётган 14 ва 15-бригадаларда ҳам 24 гектардан майдонлардаги бедазорлар бузилиб, чигит экилди. Ҳар иккала коллективда ҳам ҳосилдорлик бирданига 5—6 центнерга ошди. Бойиган, органик ўғитлар билан тўйинган тупроқ ўз саховатини кўрсатди. Майда-майда карталардан иборат бўлган бу бригадаларда ҳам 18—20 гектардан янги пахтазорларга «зангори кема»лар бемалол кириб, терим суръатига суръат қўшишди. Бундай мисолларни яна кўплаб келтириш мумкин.

Алмашлаб экиш — чорва учун мустаҳкам ем-хашак базаси яратишда ҳам муҳим роль ўйнаб келмоқда. Схемага кўра, беда экиладиган майдонларга баҳорда маккажўхори уруғи ташланиб, унинг ҳар гектаридан мўл-кўл кўк масса, 70—80 центнердан «каҳрабо дон» олинмоқда. Бу— минг-минг тонналаб силос, неча юз тонналаб дон демакдир. Буни ҳам алмашлаб экишнинг хосиятларидан бири десак тўғри бўлади. Бинобарин, хўжалигимиз гўшт, сут, тухум, жун ва шунга ўхшаш чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда областда юқори ўринлардан бирини эгаллаб турган экан, бунинг замирида чорва моллари учун мўл-кўл озуқа жамғара олишдек муҳим омил борлигини таъкидлаб ўтмоқ керак.

Биз маълум схема-массивни ўзлаштириб, яъни катта-катта бедазорларни бузиб, чигит экарканмиз, мана энди ер дам олди, зарур моддалар билан бойиди, деб хотиржамланмаймиз. Аксинча, унинг қаровини изчил давом эттирамиз. Бу ўринда компост ғоят қўл келади. Неча ўнлаб махсус чуқурларда чиритилган маҳаллий ўғит-ғўзанинг жони. Компост тупроқни бойитишда бебаҳо ўғит эканлигини бизда каттадан-кичик ҳамма жуда яхши билади. Шу боисдан ҳам гектар бошига 30—40 тоннадан компостда чиритилган ўғит солишга эришамиз.

Колхозимизда янгидан ўзлаштириладиган ер йўқ. Пахта етиштиришни кўпайтиришнинг бирдан бир йўли ҳосилдорликни оширишдир. Демак, умум майдоннинг 73 процентини ташкил этувчи 1960 гектар пахта майдонини стабиль ҳолда сақлашимиз керак. Шундай бўлишига қарамай, ишончимиз комилки, «оқ олтин» хирмонимизга барака кираверади. Алмашлаб экилган ҳар бир гектар ердан одатдагидан 5—6 центнердан ортиқ ҳосил олинаётгани планларимиз ҳам, режаларимиз ҳам реаль эканлигини кўрсатиб турибди. Ўтган йиллар тажрибаси ҳам буни яққол тасдиқлади. Шундай экан, биз алмашлаб экиш бўйича янги схема-массивларни ўзлаштиришни изчил ва планли равишда давом эттираверамиз. 1979 йилга бориб эса бу тадбир экин майдонларимизда тўла жорий этиб бўлинади. Ҳозир қарийб 300 гектар бедапояларимиз бор. Бу схема ҳам ўзлаштирилгач, ана шу миқдордаги ҳосилдор пахта майдонлари буниёдга келади, демакдир.

Беш йилликнинг иккинчи йилида хўжалигимиз олдида нечоғлик улкан вазифалар турганлигини яхши ҳис этамиз. КПСС Марказий Комитетининг барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашларига Мактубида бу вазифалар равшан кўрсатиб берилган. «Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари билан мутахассислари, — дейилади Мактубда, — конкрет шароитларни ҳисобга олиб, ҳар бир экинга доир ишларнинг аҳволини чуқур анализ қилишлари ҳамда кўкламги дала ишларига тайёргарлик кўриш давомида ялпи ҳосилни анча кўпайтиришга имкон берадиган тадбирларни амалга оширишлари керак».

Бу конкрет ва аниқ кўрсатмалар фаолиятимиз учун программадир. Биз пахтадан, бошқа қишлоқ хўжалик экинларидан янада мўлроқ ҳосил етиштириш тадбирларини кўряпмиз .Ҳеч шубҳа йўқки, бу борада пахтакорларнинг диққат-эътиборида турган ва кун тартибидаги биринчи вазифа — алмашлаб экиш қўл келаверади. Биз бу соҳада бошлаган ишимизни изчил давом эттириб, Ватанимизни янги ютуқларимиз билан қувонтираверамиз.

М. ДЕҲҚОНОВ,
Ленинград районидаги Энгельс номли колхоз раиси.
М. ЭРГАШЕВ,
колхоз бош агрономи.
Т. ЭРГАШЕВ,
бош инженер.

ҚОЛОҚ БРИГАДАЛАР БЎЛМАЙДИ

ТЕРМИЗ («Совет Ўзбекистони» мухбири). Ленин йўли районидаги Будённий номли совхознинг Холмўмин Сафаров бошлиқ бригадаси аъзолари ўтган йили 54 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45 центнердан чўл дурдонаси йиғиб-териб олишди. Бригадирнинг ўзи эса машинада 610 тоннадан зиёд пахта териб, Сурхон водийсида рекорд қўйди.

КПСС Марказий Комитети Мактуби ва Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини ўтказиш ҳақидаги қарордан руҳланган азамат чўлқуварлар ажойиб ташаббус билан майдонга чиқдилар. Улар олтита қолоқ бригадани бирлаштириб, ягона йирик бригадага айлантирдилар. Пахта майдони 320 гектар бўлди. Бригада составида олтита звено ташкил этилаб, уларнинг ҳар бирига 50-60 гектар ер, ишчи кучлари ва техника воситалари бириктириб берилди. Бундай бригадалар областда ҳали оз бўлсада, яхши натижалар беряпти. Шунинг учун ҳам улар техника кучидан максимал фойдаланиш мақсадида йирик бригадаларда меҳнат қила бошладилар. Қисқа муддатларда шудгорлаш тугалланди. Далага гўнг чиқариш жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Суғориш шохобчаларини тозалаш ниҳоясига етди.

Бригада аъзолари бу йил ҳар гектар ердан 40 центнердан «оқ олтин» етиштиришдек юксак социалистик мажбурият қабул қилдилар.

Йириклашган бригада аъзолари Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги шарафига социалистик мусобақани авж олдириб, бу йил қолоқ, кам ҳосилли участкадаги звеноларни ҳам юқори ҳосилли участкалар даражасига етказиб олишга сўз бердилар.

А. ХАЛИЛОВ.

ПЛАНЕТАМИЗДА

ЯКШАНБА КУНИ БЎЛИБ ЎТГАН МУҲИМ ВОҚЕАЛАР

АҚШ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ҚАРОРИ

АҚШ президенти Ж. Картер миллий хавфсизлик кенгашини қайта тузишга қарор қилди. Эндиликда бу кенгаш олтита комитетдан эмас, балки сиёсий анализ ва махсус координация комитетларидан иборат бўлади.

Кенгаш составида АҚШ президенти ва вице-президенти, давлат секретари, мудофаа ва молия министрлари, марказий разведка бошқармасининг директори, штаб бошлиқлари комитетининг раиси киради. Кенгаш президентга мамлакатнинг ички, ташқи ва ҳарбий сиёсатига доир масалаларни координациялаш хусусида тавсиялар беради.

АҚШ ВИЦЕ-ПРЕЗИДЕНТИНИНГ САФАРИ

ВАШИНГТОН. АҚШ вице-президенти У. Мондейл чет эл сафарига жўнаб кетди. Шу сафари давомида у Бельгия, ГФР, Италия, Англия, Франция ва Японияда бўлиб, шу мамлакатларнинг раҳбарлари билан музокаралар олиб боради. Мондейл шунингдек НАТО ва «Умумий бозор» раҳбарлари билан ҳам учрашиши керак. Оқ уй матбуот секретарининг шу муносабат билан айтган сўзига қараганда президент Ж. Картер, У. Мондейлнинг визити биринчидан Қўшма Штатларнинг ўз асосий иттифоқчилари билан мустаҳкам ҳамкорликка бераётган аҳамиятини кўрсатиши, иккинчидан иқтисодий ва сиёсий ҳамкорлик муштарак проблемаларни белгилаш ва ҳал этиш ҳар қачонгидан ҳам муҳим бўлиб қолган бир пайтда ахборот тўплаш ва маслаҳатлашиш йўлидаги муҳим тадбир бўлади, деб ҳисоблайди.

ОЛЬСТЕРДА ТИНЧЛИК БЎЛСИН

ДУБЛИН. Шинн Фейн («расмий») партиясининг бу ерда бўлиб ўтаётган съезди уни бундан кейин ишчилар партияси (ШФРП) деб аташга қарор қилди. Съезд маъқуллаган резолюцияда партиянинг энг асосий вазифаси ва мақсади бутун Ирландиянинг социалистик истиқболи йўлида тинч ва демократик воситалар билан кураш олиб боришдан иборат.

Шинн Фейн — ишчилар партияси дейилади резолюцияда, Шимолий Ирландияда тезроқ тинчликка эришиш учун курашади ва шу йўлда интилаётган барча ҳаракатлар ва ташкилотларни қўллаб-қувватлайди.

Съездда сўзга чиққан партия раиси Т. Макгилла Ольстерда Шинн Фейн — ишчилар партияси ҳам католиклар ва протестантлардан иборат барча меҳнаткашлар оммасининг манфаатларига мос бўлиб тушадиган тинчлик йўлидаги ҳар қандай ташаббусни қўллаб-қувватлашга тайёрдир. Айни вақтда партия Шимолий Ирландия проблемасини зўрлик ёки ҳарбий йўл билан ҳал этишнинг ҳар қандай формасини рад этади.

ПАНАМА ХАЛҚИНИНГ АҲДУ ПАЙМОНИ

ПАНАМА. Панама халқи Америка мустамлакасининг ўз юртида яшашига йўл қўймайди, деди Панама ҳукуматининг бошлиғи Амор Торрихос пойтахт Пакор округидаги оммавий митингда. У Панама канали тўғрисидаги масала юзасидан АҚШ билан олиб борилган музокаралар вақтида Америка томони Панама диёрида қандай шаклда бўлмасин, мустамлака структурасини сақлаб қолишга интилганлиги маълум бўлди, деб уқтириб ўтди.

ФАЛАСТИН ОЗОДЛИК ТАШКИЛОТИ МАРКАЗИЙ КЕНГАШИНИНГ ҚАРОРИ

ДАМАШҚ. Фаластин озодлик ташкилоти марказий кенгаши бу ерда ўз ишини тамомлади. Кун тартибида муҳокама қилинган масалалар орасида Фаластин озодлик ташкилотининг олий органи Фаластин миллий кенгашини февраль ойида чақиришга тайёргарлик масаласи ҳам бор эди. Араб давлатлари бошлиқларининг Работдаги кенгаши асосида Иордания короли Хусайн билан музокаралар бошлашга қарор қилинди. Маълумки, мазкур кенгашда Иордания Фаластин озодлик ташкилотини Фаластин араб халқининг бирдан-бир қонуний вакили деб топиш тўғрисида араб давлатларининг чиқарган қарорига қўшилган эди.

Марказий кенгаш мажлиси Фаластин миллий кенгаши раиси Холид ал-Фахум раислигида Фаластин озодлик ташкилоти ижроия комитетининг раиси Ясир Арафат иштироки билан ўтди.

ҲУКУМАТДА ЎЗГАРИШЛАР

БАҒДОД. Бу ерда Ироқ ҳукумати составида бир қанча ўзгаришлар бўлганлиги расмий равишда эълон қилинди. Нажих Муҳаммад Ҳалил саноат ва табиий бойликлар министри, Муҳаммад Содиқ ал-Машшат олий таълим ва илмий тадқиқотлар министри, Ҳасан Али ички савдо министри ва ташқи савдо министри лавозимини ижро этувчи қилиб тайинланди.

Бошқа лавозимларга ҳам, жумладан давлат министрлари лавозимларига ҳам кишилар тайинланганлиги тўғрисида хабар берилди.

Янги министрларнинг кўпчилиги яқинда БААС партияси раҳбарлигининг аъзолигига сайланган эдилар.

(ТАСС, 24 январь).

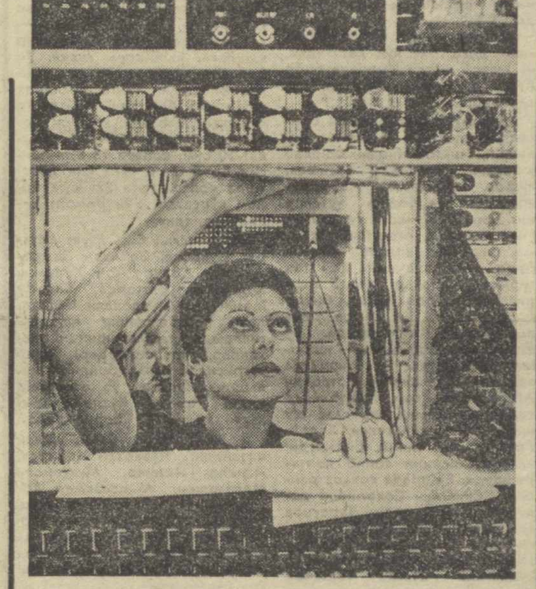

Чехословакиянинг Тесла шаҳри корхоналарида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг (асосан автомат телефон станциялари) салкам етмиш проценти экспорт қилинаётир. Бу хил ускуналарнинг энг кўпини Совет Иттифоқи сотиб олмоқда. Суратда: автомат телефон станцияси блоки жўнатилишдан олдин ҳар сафар шундай текшириб кўрилади.

ЧТК—ТАСС телефотоси.

МИСРДАГИ АҲВОЛ

ҚОҲИРА, 24 январь. (ТАСС). Миср Араб Республикасининг ички ишлар министрлиги комендантлик соати бекор қилинганлигини билдирди. Меҳнаткашларнинг оммавий ғалаёнлари муносабати билан Қоҳирада ва Мисрнинг бошқа бир қанча йирик шаҳарларида уч кеча-ю уч кундуз мобайнида комендантлик соати жорий этилган эди.

Аммо комендантлик соати бекор қилинганидан кейин ҳам мамлакатда ўзларининг ҳаётий ҳуқуқларига касд қилинишига қарши чиққан ишчиларни, ёшларни ва мисрлик бошқа кишиларни қамоққа олиш давом этмоқда. Пойтахт кўчаларида ҳозирда ҳам полиция нарядлари ва ҳарбий соқчиларни кўриш мумкин.

Ҳукуматнинг энг зарур моллар нархини ўзгартирмаслик учун бериладиган субсидияларни икки баравар қисқартириш ҳақидаги қарори Миср Араб Республикасида вазият ғоят кескинлашиб кетишига сабаб бўлди. Бу қарор нарх-навони яна ошириб юборди.

Президент Садат кеча мамлакатдаги давлат аппарати ва сиёсий аппарат раҳбарлари билан 5 соатлик кенгаш ўтказди. МЕН агентлигининг хабар беришича, бу кенгашда президент ўринбосари Х. Муборак, халқ мажлисининг раиси С. Марей, бош министр М. Салим, Араб социалистик иттифоқи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари М. Халил, ташқи ишлар министри И. Фаҳмий, ҳарбий министр М. А. ал-Ғамасий, ички ишлар министри Х. Фаҳмий ва умумий разведка хизмати бошлиғи К. Ҳасан қатнашган. Агентликнинг хабарида кенгаш ҳақидаги тафсилотлар баён этилмайди ва кенгаш ички вазиятни муҳокама қилишгагина бағишланганлиги ҳақида гапирилади.

Ҳукмрон центрист партиянинг раҳбарлиги кеча ўтказилган мажлисда сўл партияга қарши чиқиб, бу партиянинг кўп раҳбарлари гўё «кейинги ғалаёнлар вақтида фитначилик ва қўпорувчилик ишларида қатнашди», деб даъво қилди.

Ҳозирги вақтда Миср матбуотида антикоммунистик кампания авж олиб кетди. Меҳнаткашларни қаттиқ ғазаблантирган асосий сабаб Мисрда кучайиб кетган иқтисодий қийинчиликлардир. Аммо ана шу кампания ёрдами билан меҳнаткашларни ғазаблантирган асосий сабабларни яширишга уринмоқдалар.

Кейинги вақтларда Миср матбуотида Совет Иттифоқи шаънига дўстона руҳда бўлмаган мақолалар пайдо бўлиб қолганлиги ҳам эътиборни ўзига жалб этади. Бу мақолаларнинг авторлари Совет Иттифоқининг Мисрга нисбатан муносабати кейинги йилларда унинг Миср Араб Республикаси ички ишларига аралашаётганлигидан далолат беради, деб даъво қилмоқдалар.

ХАЛҚАРО ОБЗОР

БЕНИН: РЕАКЦИЯНИНГ РЕЖАЛАРИ БАРБОД БЎЛДИ

Бенин Халқ Республикасининг президенти ва ҳукумати қароргоҳи жойлашган катта шаҳар — Котону аэропортига 16 январь эрта тонгда ҳеч қандай белги қўйилмаган «Дакота-8» типидаги баҳайбат транспорт самолёти келиб қўнди. Эрталаблари ҳувиллаб ётадиган қўниш майдонига автоматлар, гранатомётлар ва йирик калибрли пулемётлар билан тиш-тирноғигача қуролланган ҳарбий либосдаги кишилар чиқишди. Буйруқ берилгач, улар президент саройи томон йўл олишди. Орадан бир неча минут ўтгач, шу группа давлат бошлиғи Матье Кереку қароргоҳига яқинлашиб қолди. ТАСС мухбирининг хабар қилишича ,президент саройи рўпарасидаги кўп қаватли уй деразасидан ҳарбий либосдаги кишилар ипга тизилгандай югуриб бораётганликлари кўриниб турар эди. Улар пулемётларни ўрнатиб олишиб, саройга қараб ўт очдилар.

Баъзи маълумотларга қараганда, 100—150 кишидан иборат ёлланма аскарлар группасининг Африкада социалистик йўлни танлаб олган ёш давлатга қарши агрессияси ана шундай бошланди.

Дастлабки ўқ овозлари эшитилгандан кейиноқ президент Керекунинг мурожаати миллий радио орқали эшиттирилди. Президент халқ оммасини ватанни ҳимоя қилишга чақирди. Халқ қуролли кучларининг жангчилари, ишчилар, деҳқонлар, студентлар «Ё ватан, ё ўлим», «Биз ғалаба қиламиз!» деган сўзлар билан жангга отландилар. Душман тор-мор этилди ва тум-тарақай бўлиб қочди. Жанг майдонида улардан бир неча ўлик ва ярадор қолди.

Ҳозир Котонудаги турмуш нормал изга тушмоқда. Муассаса ва корхоналар ишлаб турибди. Қуролли кучлар аҳолининг жуда актив мадади билан тор-мор этилган шайка қолдиқларини тутмоқда.

Бениндаги воқеалар империалистлар билан маҳаллий реакциянинг эски разил ишларини эслатди. Улар Африканинг ёш давлатларидаги илғор ўзгаришларга қарши қаратилган режаларни пулга сотилган қотиллар қўли билан амалга оширишга уриниб кўрдилар. Бельгиянинг собиқ Конго мустамлакасида (ҳозирги Заир), Нигерия, Гвинея, Ангола ва бошқа бир қанча мамлакатларда шундай бўлган эди.

Ёлланган қотиллар Бенинда қилган безориларча хуружнинг мақсади қандайлиги хусусида шак-шубҳа йўқ. Сиёсий кузатувчиларнинг фикрича, фитна ипининг бир учи Ғарб пойтахтларидан бирига бориб тақалмоқда. Ёлланган қотилларнинг қудратли хўжайинлари мамлакатнинг илғор раҳбарларини қандай қилиб бўлмасин ағдариб ташлашга интилдилар. Чунки Бенин Халқ Республикасининг ҳозирги раҳбарлари 1972 йилдан бери мамлакатни чуқур социал-иқтисодий ўзгаришлар йўлидан дадил бошлаб бормоқда, халқаро майдонда аниқ-равшан антиимпериалистик сиёсат ўтказмоқда. Республика раҳбарлари ҳамда илмий социализмни ўз идеологияси деб эълон қилган Бенин Халқ революцияси партияси империалистик монополияларнинг зўравонлигига қарши, маҳаллий феодал ва буржуа юқори табақаларининг ўзбошимчалигига қарши курашда ажойиб муваффақиятларга эришди. Шу юқори табақанинг намояндалари социал-иқтисодий ўзгаришларнинг ўтказилишига жон-жаҳдлари билан қаршилик қилаётганликлари, фитналар тўрини тўқиётганликлари сир эмас.

Ташқи ва ички реакция ўз мақсадларига «тинч воситалар»—сиёсий ва иқтисодий пўписа ёрдамида эриша олмагач, ёлланган қотилларни ишга солди. Аммо фитначилар қаттиқ янглишдилар. Бенин халқи сотқинларни ер билан яксон қилди. Шу кунларда республика ҳукумати Африкадаги кўпгина мамлакатларнинг раҳбарларидан агрессияни қаттиқ қораловчи ва конкрет ёрдам беришни таклиф қилувчи мактублар олди. Сенегалдаги «Солей» газетасининг ёзишича, ёлланган қотилларнинг осмондан Бенинга туширилишини «Бутун Африка ўз хавфсизлигига солинган таҳлика деб билиши лозим».

ЖАНУБИ-ШАРҚИЙ ОСИЁ: ТЕНДЕНЦИЯЛАР КУРАШИ

Қаҳрамон Вьетнам халқининг империалистик агрессорлар ва уларнинг гумашталари устидан қозонган ғалабаси, Лаос ва Кампучия халқлари озодликни қўлга киритганлиги Жанубий-Шарқий Осиёнинг жуда катта райони олдида янги уфқлар очиб берди. Бу ерларда кескинликни юмшатиш, тинч-тотув яшаш, турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг ўзаро манфаатли ҳамкорлигини йўлга қўйишнинг оромбахш шабадаси эса бошлади. СЕАТО ҳарбий блокининг барбод бўлиши ,АҚШ қўшинларининг Таиланддан чиқариб юборилиши, Филиппиннинг бирмунча мустақил ташқи сиёсат йўлини ўтказа бошлаганлиги, жумладан, у АҚШ билан тузилган асоратли ҳарбий битимларни қайта кўриб чиқишга интилаётганлиги сингари шу райондаги вазиятнинг ривожидан дарак берувчи воқеаларнинг рўй бераётганлиги шу ўзгаришларнинг натижаси бўлди.

Президент Ф. Маркос бултур Филиппин мустақиллиги эълон қилинган кун муносабати билан сўзлаган нутқида мамлакатнинг ташқи сиёсати энди АҚШ измига бўйсунмайди, илгари АҚШ бу ерда мустамлакачилик асосида ҳукмронлик қилар эди, деб таъкидлади. Ўша пайтдаёқ ҳукуматнинг фикрини ифодаловчи «Дейли экспресс» газетаси бундай деб ёзган эди: «Биз Қўшма Штатларнинг бизни ҳавойи душманлардан ҳимоя қилишига муҳтож эмасмиз. АҚШ ҳарбий базаларининг Филиппин территориясида мавжуд бўлиши мамлакатимиз ҳамон оккупация қилиб турилганлиги билан тенгдир».

АҚШ билан ўтказилаётган музокаралардаги Филиппин делегациясига Қўшма Штатлар мамлакатдаги Америка ҳарбий базалари фаолиятини контроль қилиш учун Филиппиннинг суверен ҳуқуқини дарҳол тан олишига эришиш тўғрисида йўл-йўриқ берилди. Музокаралар давомида АҚШ Филиппин ҳукуматини ўз ниятларидан қайтишга мажбур этиш учун қўпол тазйиқ қилишга уриниб кўрди. Бироқ, бу уринишлардан шу кунгача ҳам наф чиққани йўқ. Бугина эмас, яқинда президент Маркос, башарти мамлакатим АҚШнинг ҳарбий базалари тўғрисидаги битимни бекор қилиш ўз миллий манфаатларига мос келади, деб ҳисобласа, шундай қилиши мумкин, деб айтди.

АҚШнинг Филиппин билан тузган ҳарбий битимлари тақдири энди Американинг янги маъмурияти билан ўтказиладиган музокараларда ҳал этилади. Аммо бир вазият эътиборни ўзига тортмоқда. Американинг янги президенти Оқ уйдаги ўз лавозимини бажаришга киришмасидан аввалроқ АҚШнинг муайян доиралари Филиппинга эҳтимол ён берилишининг ўрнини қоплаш учун баъзи бир тадбирларни кўриб қўйдилар. Бунда гап Американинг Таиланддаги ҳарбий базалари фаолияти қайтадан бошланганлиги ,бошқа районларда АҚШ қуролли кучлари кўпайтирилганлиги, Ҳинд океанидаги Диего-Гарсия ва Австралиядаги Кокберн-Саунд ҳарбий базалари кенгайтирилганлиги, Тинч океан ҳавзасида янги базалар қурилганлиги. Жануби-Шарқий Осиё давлатлари уюшмаси (АСЕАН)га кирувчи мамлакатларни ҳарбий пактга тортиш йўлидаги уринишлар ва шу кабилар ҳақида боряпти. Жануби-Шарқий Осиё мамлакатларининг жамоатчилиги ана шу доираларнинг фаолияти активлашиб қолганлигини кескинликни янада кучайтириш хавфи деб, ер куррасининг мазкур районидаги тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлаш истиқболларига реал таҳлика деб билмоқда.

Ж. КАРТЕР ОҚ УЙДА

Америка Қўшма Штатларининг 39-президенти Жеймс Картер 20 январда қасамёд қилди ва расман ўз вазифасини бажаришга киришди. Шундай қилиб, демократлар бошқариш жиловини 1968 йилдан бери Оқ уйда бўлиб келган республикачиларнинг қўлидан ўз қўлларига олдилар. Энди ҳам ҳукумат, ҳам конгресснинг иккала палатаси демократлар назоратига ўтди. Бу нарса ижроия ҳокимияти билан қонун чиқарувчи ҳокимият ҳамкорлигини, шубҳасиз, енгиллаштиради. Маълумки, собиқ президент республикачи Форд конгрессдаги кўпчилик демократлар билан бир неча бор баҳслашиб қолган эди.

Янги президент Ж. Картер қандай бўларкин? Ҳозирги вақтда Қўшма Штатлардагина эмас, балки дунёнинг бошқа мамлакатларида ҳам мана шу савол бериляпти. Бундай қизиқишнинг сабаби бор. АҚШ президенти шундай катта ҳокимиятга эгаки, Америка миллати қисматидаги кўп ишлар, шунингдек маълум даражада бутун дунёдаги воқеаларнинг ривожланиб боришига таалуқли ишлар унинг чиқарадиган қарорларига боғлиқ бўлади.

Ж. Картер Қўшма Штатлар чуқур маънавий-сиёсий танглик оқибатларини кечириб турган ҳамда америкаликлар Уотергейт можароси ва бошқа можаролардан сўнг маъмурларнинг ҳалоллиги ва сотилмаслигига ишончни йўқотган қийин бир даврда президентлик лавозимини эгаллади. 7,5 миллион кишилик ишсизлар, нарх-наво кўтарилиши, пулнинг қадрсизланишидан иборат ҳаста экономика ҳам Оқ уйнинг янги хўжайинига мерос бўлиб тегяпти.

Кейинги кунларда Вашингтонда истеъфога кетаётган республикачи маъмурларнинг актив иштирокида ҳарбий талвасани қаттиқ зўрайтириш кампанияси авж олдириб юборилганлиги ҳам янги президентга қийинчиликлар вужудга келтирадики, кейинги ўн йил давомида АҚШда бунақанги талваса бўлмаганди. Ҳарбий саноат комплекси «совет хавфи» тўғрисидаги миш-мишлар тарқатиб, ҳарбий харажатлар қисқартирилишига йўл қўймасликка интилмоқда.

Ж. Картер президент лавозимини бажаришга киришиш тантанали маросимида анъанавий нутқ сўзлаб, ҳозир америкаликларни кўпроқ қизиқтираётган масалаларга жавоб қайтаришга уриниб кўрди. У АҚШ гражданларини «Американга ишонч» руҳини тиклашга даъват қилиб, «тинчлик иморатининг пойдевори уруш воситаларидан эмас, балки халқаро сиёсатдан иборат бўлмоғи керак» деди. Биз, деб давом этди у, ҳар бир мамлакат ўз хавфсизлигини таъминлаши учун зарур кўламда қурол-яроғларни чеклашга бўлган интилишимизда қатъият ва донолик кўрсатишга маҳкам бел боғлаганмиз. Бу йил биз планетамиздаги барча ядро қуролини тугатишдан иборат олий мақсадимизга эришиш сари яна бир қадам ташлаймиз.

Президентнинг шу сўзлари амалга ошириладими ёки йўқми — буни келажак кўрсатади. Шуни ҳам назарда тутмоқ лозимки, Америка президенти нақадар катта ҳокимиятга эга бўлмасин, катта-катта монополиялар, банклар ва бошқа таъсирли кучлар томонидан доимо тазйиқ сезиб туради.

Ж. Картер Совет—Америка муносабатлари ривожининг фундаментал негизлари қўйилган ва бу муносабатлар халқаро воқеаларнинг боришига каттагина таъсир кўрсатаётган бир пайтда АҚШ президенти бўлди. Тинч-тотув яшаш ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик принциплари асосида шу муносабатларни янада ривожлантириш зарурати Совет халқи билан Америка халқининг ҳақиқий манфаатларига мос келади. Совет Иттифоқининг тутган позицияси эса КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневнинг Туладаги тантанали йиғилишда сўзлаган нутқида бундай деб ниҳоятда равшан ифодаланган: «Биз Қўшма Штатларнинг янги маъмурияти билан биргаликда мамлакатларимиз ўртасидаги муносабатларда янги катта силжиш қилишга тайёрмиз».

Б. ФОМИЧЕВ,
А. БИРЮКОВ,
О. АНИЧКИН.
(ТАСС).

БОЛАЛАР СОҒЛИҒИНИ КЎЗЛАБ...

25—26 ЯНВАРЬ КУНЛАРИ ТОШКЕНТДА БОЛАЛАР ЖАРОҲАТЛАНИШИ ВА УНИ ДАВОЛАШ МАСАЛАЛАРИГА БАҒИШЛАНГАН РЕСПУБЛИКАЛАРАРО ИЛМИЙ-АМАЛИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ-СЕМИНАРИ БЎЛАДИ

Болалар шикастланишининг олдини олиш — халқаро проблема ҳисобланади. Совет Иттифоқида бу масалага катта эътибор берилмоқда. Чунки, бизда шикастланишнинг олдини олиш болалар соғлиғини сақлашнинг муҳим омилидир. Бизнинг республикамизда ҳам бу масалаларга катта эътибор беряпти. Болалар ўртасида шикастланишни текшириш, унинг хилларини аниқлаш, шикастланишнинг олдини олиш йўллари ишлаб чиқиляпти. Агар умумий шикастланишни 100 процент деб олсак, унда болалар ўртасида шикастланиш 25-30 процентни ташкил этади. Болаларнинг кўчада шикастланишига асосий сабаб уларнинг кўча ҳаракати қоидаларига риоя қилмасликларидир. Эҳтиётсизлик, транспорт қатнови кўп бўлган кўчаларда ер ости йўлларининг бўлмаслиги, болаларни қаровсиз қолдириш ва бошқалар болаларнинг шикастланишига сабаб бўлади.

Бундан ташқари баъзи болалар юриб кетаётган автомашиналарга ёхуд трамвайларга осиладилар, кўча юзида коньки, чена учадилар. Натижада улар автомобиль транспортидан шикастланиб ,шифохонага тушадилар. Бундай болалар қўл ёки оёқларидан ажралиб, кўпинча бир умрга иш қобилиятини йўқотадилар. Шикастлангандан кейин болалар ҳар хил руҳий касалликларга (невроз, неврастерия) ва бошқа хасталикларга чалинадилар. Шунинг учун болалар ўртасида шикастланишнинг олдини олиш ҳамманинг бурчидир.

Болалар — бизнинг келажагимиз! Шунинг учун уларни соғлом ва бақувват бўлиб, шикастланмай ўсишини таъминлаш учун уйда ва мактабда зарур шароитлар яратилиши лозим. Энг муҳими, уларга кўча ҳаракати қоидасини ўргатиб бориш керак.

Шикастланишнинг олдини олишда муассасалараро республика комиссияси муҳим тадбирларни олиб боряпти. Ҳозирги вақтда Соғлиқни сақлаш министрлиги ташаббуси билан ҳамма автомашиналар биринчи ёрдам аптечкаси билан таъминланган. Машина ҳайдовчилар учун шикастланганда биринчи ёрдам бериш программалари тузилган. Болалар учун 100 минг нусхада варақалар, эслатмалар ва методик қўлланмалар чоп этилди, шикастланишнинг олдини олиш ҳақида диафильм ва киножурналлар яратилди. Врачлар учун семинарлар ва илмий конференциялар ўтказилди. Республика Ички ишлар министрлиги ва Маориф министрлиги бу борада катта ташкилий ишлар олиб боряпти. Ўзбекистон ССР Министрлар Советии Телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитети ташаббуси билан болалар учун кўча ҳаракати қоидасини ўргатиш мақсадида «Светофор» телекўрсатуви ташкил қилинди. Ҳозир бу эшиттириш мунтазам равишда олиб бориляпти. Республика Ички ишлар министрлиги ташаббуси билан Тошкент ва Нукус шаҳарларида болалар учун автомайдончалар ташкил этилди. Эндиликда ҳамма мактаб болалари кўча ҳаракати қоидаси ўн соатлик программа асосида ўқитилмоқда.

Шу масалага эътиборни янада кучайтириш мақсадида ва ўлка шароитини ҳисобга олиб, СССР Соғлиқни сақлаш министрлиги Ўрта Осиё врачлари иштирокида республикалараро илмий анжуман ва семинарни ўтказишга қарор қилди. Бу анжуман 25-26 январь кунлари Тошкент шаҳрида ўтказилади. Анжуманда олимлар болалар ўртасида шикастланишнинг олдини олиш борасида фикрлашиб оладилар. Бундай кенгашни ўтказиш болалар шикастланишининг олдини олишда муҳим аҳамиятга эга.

Республика муассасалараро комиссиянинг 1977 йил планида болалар шикастланишининг олдини олишни янада такомиллаштириш, бу ишга алоқадор бўлган министрликлар ва идоралар ишини кучайтириш мўлжалланган. Радио ва телеэшиттиришни янада яхшилаш, болалар учун ўқув қўлланмалари, плакатлар, эслатмалар нашр этиш кўзда тутилмоқда. Областда ишлаб турган муассасалараро комиссиялар иши анча яхшиланди. Биз бундан буён ҳам кичкинтойлар ўртасида шикастланишнинг олдини олиш ишларини янада кучайтириб боришимиз керак.

Н. ШОМАТОВ,
Ўзбекистон травматология ва ортопедия илмий-текшириш институти директори, Ўзбекистон ССР-да хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор.
Т. ҲАСАНОВ,
медицина фанлари кандидати.

Республика пойтахти яқинидаги Чимён тоғи этаклари дам олиш кунлари айниқса гавжум бўлмоқда. Қор кўрпа ёпган тоғ бағрида мусаффо ҳаводан баҳраманд бўлиш, чанғи учиш мухлисларга завқ бағишламоқда. Бу ерда кўнгилли дам олиш, спорт билан шуғулланиш учун шароитлар яратилган. Суратларда: Чимён тоғи бағрида. В. Таран фотолари.

СОВЕТ ТУРМУШ ТАРЗИ

ҚАДР-ҚИММАТ

Сочлари оқариб кетган аёл билан секретарь йигит суҳбатлашиб ўтирарди. Аёл ўзида йўқ хурсанд.

— Байрам совғасини олиб бошимиз кўкка етди, — деди Ҳолбуви Юсупова, — қадр қилганликларингиз учун минг раҳмат.

— Оз бўлса ҳам кўпча кўрасиз, хола, — деди партком секретари Худойберди Холдоров, — қишлоғимизда сизга ўхшаган ёши саксондан ошган 455 қария, 92 Ватан уруши инвалиди, турмуш ўртоғи фронтда ҳалок бўлган 28 бева, қарайдиган ҳеч кими йўқ 68 киши бор. Колхоз ана шу кишиларни байрамларда, пахта плани тўлганда, янги йилда йўқлаб туради.

Секретарнинг бу гапи қариянинг вужудини қувонч ҳаяжони билан тўлдирди. Холбуви холанинг кўз олдидан кечмиш кунлари ўтди.

Холбуви Юсупова меҳнатда суяги қотган аёл. Бутун ҳаётини колхоз ишига бағишлади. Кечани кеча кундузни кундуз демай, ҳузур-ҳаловатдан кечиб ишлади, ҳамқишлоқларининг бахти учун курашди. Меҳнати туфайли иззат-ҳурмат кўрди. Ҳозир у кариб, кучдан қолган. Маҳаллада мартабаси баланд, табаррук аёл.

— Уйингиз эскириб қолибди, —деди партком секретари рўпарасида белини ушлаб хаёл суриб турган девқомат аёлга тикилиб.

— Бизнинг қўшиғимиз айтилиб бўлган, бўтам, саксонни уриб қўйдим. Беш кунлик умрим қолди. Шунга чидаб берса бўлгани.

— Ундай деманг, хола. Ҳали кўп яшайсиз. Янги уй қуриб берамиз.

— Йўғ-э, — сергакланди аёл.— Қўлимиз қисқароқ. Чолнинг аҳволи ўзингизга аён. Мол-ҳолга ҳам қарашолмай қолди. Ногирон одамнинг иши қийин экан.

— Қўлимиз қисқа деб ўксиманг, хола. Колхоз бор, сизларни қийнаб қўймайди, — Худойберди Холдоров қатъий таъкидлади.

Холбуви хола илтижоға ўтди:

— Жон болам, бизни қўзғотманг. Биласизми йўқми, ёрдам берадиган ҳеч кимимиз йўқ.

— Нега ҳеч кимингиз бўлмас экан?! — Секретарь йигит қариянинг сўзини бўлди,— биз-чи, маҳалла-кўй-чи, колхозчилар-чи? Сизга меҳримиз баланд.

Кампирнинг кўзида ёш йилтиллади. Шу пайт эшикдан ҳассасини дўқиллатиб холанинг умр йўлдоши Имонқул Ақилов кириб келди. Ёши саксон учга бориб қолган Имонқул бобони Ленин районидаги «Правда Востока» колхозида меҳнат юзасидан кўпчилик танимайди. Бир қўли майиблигидан колхоз ишларида фаол қатнашолмаган. Шундай бўлса ҳам одамлар уни инсон сифатида қадрлашади. Бунга унинг оддий ва одамийлиги сабаб бўлган.

— Колхоз уй қуриб бераман деса, биз йўқ дермидик, — жавоб қилди Имонқул бобо кўкси шодликдан тоғдек кўтарилиб.

Ҳамид Йўлчиев бошлиқ бригада коллективи янги уй қурилишини шитоб билан бошлаб юборди. Абдуҳалим Эргашев, Икром Маматов, Абобакир Аҳмедов ва бошқа усталар енг шимариб ишга тушдилар. Ғишт, цемент, ёғоч-тахта, ҳамма нарсани колхоз текинга берди. Маҳалла аҳли ҳам тек турмади, усталар ёнига кирди. Биров лой қилар, биров ғишт ташир, яна биров усталарга овқат келтирарди. Бу қурилишда коллектив — ишбоши, коллектив — хизматда эди. Маҳалла вакили Сотволди Абдуҳолиқов ҳам, қурувчилар сардори Ҳамид ака ҳам, шу ишнинг ташкилотчиси Худойберди ҳам тиним билмасди, ками-кўстларини топиб келтиришарди. Бу орада колхоз раиси, СССР Олий Советининг депутати Хурсандали Турсунов ҳам келиб ҳол сўраб кетди. Имонқул бобо билан Холбуви хола атрофида яхши одамлар кўплигини кўриб, терисига сиғмас, ҳамқишлоқларининг меҳр-оқибатига қойил қолиб, топган- тутганларини ҳашарчиларнинг олдига қўйишарди.

Уч ой деганда икки хонали, олди айвон уй тайёр бўлди. Қўрғон айлантирилди, дарвоза қурилди. Электр, газ туширилди. Шинамгина молхона ҳам қилинди. Шундан кейин Имонқул бобо билан Холбуви хола янги уйга таклиф этилди.

Мен бу воқеани эшитиб, ўзимни анчагача босиб ололмадим. Ана инсонийлик, ана иноқлик, ана меҳр-оқибат, ана одамлар тўғрисида ғамхўрлик! Бу чароғон қишлоқда ҳамма бир-бирига суянчиқ, бир-бирига меҳрибон. Бир-бирини қадрлаш, эъзозлаш, яхши кунда, мусибат тушганда ҳол сўраш, тез-тез йўқлаш, сафарга чиққанда, курортга жўнаганда кузатиб қўйиш, кутиб олиш, керак бўлганда ёрдам бериш бу қишлоқда энг яхши анъанага айланиб кетган.

Бу ишга бош-қош бўлишни колхоз правлениеси, партия, комсомол ташкилоти ўз зиммасига олди. Партком секретари Худойберди Холдоров ён дафтаридаги ёзуғлиқ сатрларни ўқийди: «Акрамжон Пўлатов йигитлик кучининг гавҳарини умум ишига сарф қилди. Ҳалол меҳнати билан коллективга, халққа манфаат етказди. Ана шу қалби ва нияти пок деҳқон юрак ўйноғи касалига гирифтор бўлди. Тўрт болали бу йигитга колхоз ҳисобидан ғиштин уй қуриб берилди. Давлат унга 50 сўм пенсия белгилади. Колхозчилар ҳам унинг ғамини еб, парвона бўлиб туришибди».

Худойберди Холдоров ён дафтари саҳифаларини оҳиста варақлаб, хиралашган ёзувларни ўқишда давом этди: «Муталлиб Ҳакимов: ёши — 45 да, турар жойи Ниёзботир қишлоғи, касб-кори сувчи. Ўн бир йилдирки, оғир дард билан олишади. Унга енгилроқ иш топиб берилди. Чойхонага қўйилди. Бўлмади, қишлоқ Советига олинди, бўлмади. Давлат 30 сўм, колхоз 18 сўм пенсия белгилади. 1975 йил давомида колхоз унга 221 сўм ёрдам кўрсатди. Уйи ремонт қилиб берилди».

Мана, тағин бир ёзув: «Нусрат Суярова, Зебихон Ҳамроқулова, Абдураҳмон Хатамов, Холмирза Сатторов, Баҳром Матёқубов, Қурбонали Сотволдиев... Колхознинг қаддини тиклашда хизмат қилган онахонлар, отахонлардир. Улар тўғрисида меҳрибонлик қилишни колхоз ўз оталиғига олди. Тез-тез йўқлаб, камкўсти тўғрилаб берилмоқда».

Бу йил тўққиз Ватан уруши инвалиди: Қўзиохун Қодиров, Исроил Иминов, Мухторали Мадаминов, Мирзааҳмад Холиқов ва бошқалар Ереван, Сухуми, Батуми, Волгоград, Пятигорск, Москва, Ленинград шаҳарларига туристик саёҳатга юборилди. Йўл харажати колхоз ҳисобидан.

Ленин районидаги «Правда Востока» колхозида бундай мисоллар кўп. Инсонийлик шарофати булар. Мен бундай меҳрибонликнинг иқтисодий томонларини ҳам суриштириб кўрдим. Бир йилда отахонлар ва онахонларга, қарайдиган ҳеч кими йўқ беваларга, бахтимиз учун қон тўккан Ватан уруши инвалидларига 618 минг 333 сўм моддий ёрдам кўрсатилибди!

Қадр қилган киши қадр топади. «Қадрласанг қадринг ошар, қадрсиздан ҳамма қочар», дейди донолар. Бу гапнинг замирида катта ҳаётий маъно бор. Бир-бирини қадрлаш, бир-бирига меҳр-оқибат кўрсатиш — инсоннинг энг буюк фазилатларидандир.

Анорбой ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» Андижон область мухбири.

ҲАР ТЎҒРИДА

ҚАДИМГИ ДЕҲҚОНЛАРНИНГ ИШ ҚУРОЛЛАРИ

Килия районидаги Мирная қишлоғи ёнида ўтказилган қазишмалар чоғида мамлакатимиз территориясидан топилган энг кўҳна деҳқончилик тош қуроллари чиқди. Улар эрамиздан илгари XIX минг йилликларга тўғри келади.

Археологлар топилган тош тиғларнинг қайси бири экин ўришда, қайси бири ёғоч йўнишда, қайси бири тери қиртишлашда ишлатилганлигини аниқладилар. Олимлар шундай бир эксперимент ўтказишди: Тажриба даласида етиштирилган энг қадимги буғдой навини тош асри иш қуролига аниқ тақлид қилиб ясалган ўроқлар билан ўрдилар. (Украинанинг жанубида қадимда шу нав экилган).

Натижада ўроқ баъзи тош тиғлар сингари ўтмаслашди. Шимолий Қора денгиз бўйи қадимги овчиларнинг иш қуролларига қараб ясалган ўроқнинг пишиқлиги ҳозирги пўлат ўроқдан салгина бўшроқ эди.

Ю. МИХАЛЮК,
ТАСС мухбири.
Одесса.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

АХБОРОТ

СУТ «ФАБРИКАЛАРИ»

Тошкент областидаги «Янгиобод» совхозида 1200 бош сигир боқиладиган комплекс қурилди. Бу ерда чорва молларни парвариш қилиш ишларида механизациядан кенг фойдаланилади. Республика қишлоқ хўжалиги министрлигининг совхозларида бир йил мобайнида ҳаммаси бўлиб 6200 бош сигир боқиладиган комплекслар қурилди.

ВАҚТДАН ЎЗИБ

Попдаги «Узбеккровля» комбинати дастлабки бир миллион квадрат метр рубероид чиқарди. Бу — ўтган йилнинг шу давригача чиқарилганидан икки баравар кўпдир. Чиқарилган маҳсулотнинг ўндан бир қисми планга қўшимча равишда тайёрланди. Бу муваффақиятга томга ёпиладиган юмшоқ материал ва изоляция материаллари чиқарадиган қувватларни барвақт ўзлаштириш туфайли эришилди.

БЕКТЕМИР ЗАВОДИНИНГ ПЛИТАЛАРИ

Тошкент яқинидаги Бектемир темир-бетон конструкциялари заводининг охирги навбати ишга туширилди. Корхона лойиҳада мўлжалланган қувват даражасига етказилди: эндиликда йилига 45 минг кубометр темирбетон конструкциялари етказиб беради.

Завод янги маҳсулот чиқара бошлади: Тошкент областида қурилаётган магистрал Паркент канали ўзанини қоплаш учун катта-катта темир-бетон плиталар етказиб бермоқда.

ТЕЛЕФОН КЕЛДИ

600 номерли янги автомат телефон станция Тошбулоқ район марказини Наманган районидаги ташкилот ва муассасалар билан боғлади. Бу — йил бошидан буён областда фойдаланишга топширилган учинчи АТСдир. Ўнинчи беш йилликда областдаги барча аҳоли пунктларини телефонлаштириш ниҳоясига етказилади. Бунинг натижасида шаҳар ва район АТСларининг ҳажми бир ярим баравар ортади.

КЕНГ ИСТЕЪМОЛ МОЛЛАРИ

Сирдарё саноат комбинатининг Верхноволинскдаги филиали дастлабки маҳсулотни чиқарди. Бу ерда ёшлар учун сумка, уйда кийиладиган пойафзал, сунъий мўйнадан поёндоз ва бошқа буюмлар тайёрлаб чиқарадиган асбоб-ускуналар ўрнатилди. Янги корхонанинг ходимлари Ворошилов ҳунар-техника билим юртида ўқиб чиқдилар. Ёш коллектив шу йилнинг ўзида ишлаб чиқариш қувватини ўзлаштиришга ва йил охиригача халқ кўплаб талаб қиладиган 500 минг сўмлик маҳсулот чиқаришга сўз берди.

ШАМОЛ ЙЎЛИ ТЎСИЛАДИ

Мирзачўлда бир неча юз гектар майдонда янги ўрмонлар барпо этиш учун қатор кўчатлар ўтқазилди. Бу дарахтлар далаларни шамолдан ҳимоя қилади, қурғоқчилик зонасида микроиқлим барпо этади. Республикада 1976 йилда янги ўрмон ихотазорлари 1500 гектар майдонни эгаллади.

ҲУНАР ЎРГАНУВЧИЛАР УЧУН

Қўқонда пойафзалчилар ва кўнчилар ҳунар-техника билим юртининг 800 талабага мўлжалланган тўрт қаватли ўқув корпуси фойдаланишга топширилди. Ўқувчилар учун кенг синф хоналари, устахоналар, лабораториялар барпо этилган. Яқин кунларда ўқув корпуси ёнида иккита ётоқхона ҳам қад кўтаради.

КАНАЛЛАР ТАЙЁР

Хоразмда шўрхок ерларнинг шўрини қишки ювиш учун хўжаликлараро суғориш шохобчалари тозалаб бўлинди. Мелиораторлар каналларнинг ўзанларидан республикада ҳаммадан олдин етти миллион кубометрдан ортиқроқ балчиқни қазиб олдилар. Полвон, Ғазавот., Урганч ва бошқа каналлар ҳам сув очишга тахт қилиб қўйилди. Ҳозир техникани зовур-дренаж шохобчаларини тозалаш учун шайламоқдалар.

САЁҲАТ — ТАНГА РОҲАТ

Ўтган йил якунлари бўйича социалистик мусобақа ғолиблари бўлган Тошкент области деҳқонлари ва чорвадорларидан уч юздан кўпроқ киши Закавказье бўйлаб мароқли саёҳатга жўнаб кетди. Улар «Ўзбекистон» деб аталган махсус туристик поездда йигирма кун давомида Боку, Тбилиси, Ереван ва бошқа шаҳарларда бўладилар.

Бу сафарни қишлоқ хўжалиги ва тайёрлов органлари ишчи ва хизматчилари касаба союзининг область комитети уюштирди. Бу комитет путевкалар қийматининг ярим ҳақини тўлади.

ЯНГИ ОМБОРХОНА

Нукус ишлаб чиқариш-аграр бирлашмасига қарашли «Хўжайли» совхозида сабзавот асраладиган омборхона фойдаланишга топширилди. Бу омборхона юк тушириш-ортиш ишларини механизациялаш имкониятини берадиган махсус установкалар билан жиҳозланган. Омборхонада асралаётган 500 тонна сабзавот баҳорда Қорақалпоғистан меҳнаткашларининг дастурхонига етказиб берилади.

СПОРТ

ВОЛЕЙБОЛ. Аёллар командалари ўртасида мамлакат чемпионати мусобақалари бошланди. Олий лигачилар бу сафар икки группага бўлинган ҳолда Москва ва Одессада ўзаро баҳслашмоқдалар. Тошкентнинг «Автомобилист» командаси қизлари Москвада куч синашишмоқда. Волейболчиларимиз бугунгача учта учрашув ўтказиб, икки очко жамғардилар. Мамлакат XXXIX чемпионатининг дастлабки учрашуви Тошкентнинг «Автомобилист» командаси билан Бокунинг «Нефтчи» коллективи ўртасида бўлди. Бу баҳсда тошкентликлар 3:2 ҳисобида устунликка эришдилар. Волейболчиларимиз иккинчи ўйинни Ленинграднинг «Буревестник» командаси қизлари билан ўтказишди. Бу баҳсда ҳам вакилларимизнинг қўллари баланд (3:1) келди. Шундан кейин, «Автомобилист» ЦСКА командаси билан учрашди. Бунда 3:1 ҳисоби армиячилар фойдасига қайд қилинди. Волейболчи қизлар баҳси қизғин давом этмоқда. Ҳозирча москвалик динамочилар уч ғалаба билан олдинда боришмоқда.

ФУТБОЛ. Москвада «Неделя» ҳафталик газетаси совринии учун мини-футбол мусобақалари ўтказилмоқда. Пойтахт торпедочилари биринчи учрашувда Польшанинг «Полония» футболчиларидан (3:1) устун келишган эди. Зеро, ҳамшаҳарлари спартакчилар билан учрашувда имкониятни (2:3) бой беришди. Москвалик динамочилар эса, ЦСКА футболчиларини 9:3 ҳисобида мағлубиятга учратиб, Венгрия командаси билан ўйинда очколарни баҳам (3:3) кўрдилар. Венгрия терма командасининг «Академик» (Болгария) клуби билан ўтказган биринчи учрашувида ҳам дуранг (2:2) натижа қайд этилган эди. Спартакчилар эса, дастлабки учрашувда «Локомотив» футболчиларидан (1:5) енгилишди. Совриндорлик кураши давом этмоқда.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Реклама ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ
СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
УЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ АРТИСТЛАРИНИНГ

К О Н Ц Е Р Т И

29 ЯНВАРЬ СОАТ 15.00 ВА 19.00 ДА, 30 ЯНВАРЬ СОАТ 19.00 ДА

ҚАТНАШАДИЛАР:

УЗБЕКИСТОН ССРДА ХИЗМАТ КУРСАТГАН АРТИСТ
Шариф СУЛТОНОВ

Бутуниттифоқ эстрада артистлари конкурсининг лауреати Карима УЗОҚОВА;

Солистлар: Шерали ЖУРАЕВ, Ортиқ ОТАЖОНОВ, Хадича АЛИМАРДОНОВА, Нодира АҲМЕДОВА, Насиба ЭГАМБЕРДИЕВА, Дилбар АБДУЛЛАЕВА, Зуҳра ҒОЗИЕВА, Ғуломжон ДАДАХОНОВ, Тошпўлат ДУСТБЕКОВ, Отажон РАЖАБОВ, Саттор ИСЛОМОВ, Шерқўзи ҒОЗИЕВ, Абдуфаттоҳ САИДОВ.

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ АНСАМБЛИ

Ансамблнинг бадиий раҳбари — Узбекистон ССР халқ артисти Аюб ҚОДИРОВ.

Музика раҳбари — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Салоҳиддин ТУХТАСИНОВ.

Программани — Ҳанифа ОТАБОЕВА олиб боради.

Билетлар концерт зали кассасида соат 14.00 дан, шанба ва якшанба кунлари соат 10.00 дан сотилади.

КОЛЛЕКТИВ БУЛИБ КЕЛИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 25/I да **Тоҳир ва Зуҳра**, 26/Iда **Спартак**, 27/I да **Риголетто**

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/I да **Келинлар қўзғолони** (билетлар сотилган), 26/I да **Аяжонларим**, 27/I да **Пўртана**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 25/I да **Муқаддас диёр**, 26/I да **Ужарлар**, 27/I да **Олифта**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 25/I да **Ишқ қурбонлари** (19.00), 26/I да **Скапеннинг ҳийласи** (16.00), 27/I да **Тинмасин соз** (19.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «ГРУЗИЯ ЦИРКИ» КОЛЛЕКТИВИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ (19.30).

Кино

Юлдуз юқорига учади — «ЧАЙКА» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45), «МОСКВА» (11, 13.30, 16, 18.30, 21,00), БИЛИМЛАР УЙИ (13, 16, 18.30), «НУКУС» 11, 13.30 16, 18.15, 20.30), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Подшо Пётр ҳабашни қандай уйлантиргани ҳақида қисса — «ҚОЗОҒИСТОН» (тоқ соатларда), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Вересень — серташвиш ой — «ДРУЖБА» (14, 16, 18.00), «ҚОЗОҒИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

«Совет Ўзбекистони» газета редакцияси коллективи, редакциянинг саноат, транспорт ва капитал қурилиш бўлими мудири Ж. Холқосимовга отаси

Холқосим РАЙИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Нашриётлар, полиграфия ва китоб савдоси ишлари бўйича Давлат Комитети коллективи маъмурий хўжалик бошқармасининг бошлиғи О. Х. Мирзамуҳамедовга акаси, шоир

Юсуфжон ҲАМДАМнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг президиуми, Ўзбекистон ССР «Фан» нашриёти ва босмахонаси коллективлари «Фан» нашриётининг директори Ю. Ю. Юсуповга рафиқаси

Маҳсума ЮСУПОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент Халқ хўжалик институти ректорати, партия ва маҳаллий комитетлари Самарқанд ўқув-консультация пунктининг мудири Ш. А. Абдуллаевга отаси

Абдулла МАЛИКОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Телевидение

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

10.00 — Янгиликлар. 10.10— Эрталабки гимнастика. 10.30— Мультфильмлар. 11.00 — **Олтин эшелон** (бадиий фильм). 12.35 — Концерт. 15.00 — **Кинопрограмма.** 16.05 — А. С. Пушкиннинг шеърларига ёзилган музикалар. 17.05 — Мен ўз касбимни қандай танладим. 17.35 — Б. Веседин ижросида қўшиқлар. 17.45 — **Москваликларнинг ишчи кафолоти.** 18.15 — Горнчилар қаердасиз! 19.00 — **Янгиликлар.** 19.15 — Кулгили воқеалар. 19.30 — Д. Россини «Вильгельм Телль» операсига ёзилган увертюра. 19.45 — **Қишлоқ: ишлар ва муаммолар.** 20.15 — **Камалак.** 20.45 — **Хирург Мишкиннинг кунлари** (бадиий фильм, 1-серия). 22.00 — **«Вақт».** 22.30— Музикали ҳаёт. 23.35 — Бадиий гимнастика усталари. 00.05 — Янгиликлар.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

11.30 — Адабиёт. 12.00 — Ҳужжатли фильм. 12.30 — Адабиёт. 18.30 — Мультфильм. 18.45 — «Старшеклассник». 19.15 — «Бизнинг бош мухбиримиздан» . 19.45 — **«Ахборот».** 20.00 — Қишлоқ хўжалик билимлари телевизион халқ университети. 20.25 — Дирижёр бугун сиз билан бирга. 21.00 — **«Ахборот».** 21.20— А. П. Чехов **«Дўндиқ».** 22.00 — **«Вақт»** (Москва). 22.30 — **Жиноят ва жазо** (бадиий фильм, 1-серия).

ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА

19.05 — Биология. 19.35 — **Кичик комедиялар** (бадиий фильм). 20.40 — Янгиликлар. 21.00 — Ўқитувчи экрани. 21.30 — Назарий механика.

Радио

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ш. Эргашев ва М. Бойбоев куйлайди. 9.30 — Ўзбек композиторларининг қўшиқлари. 11.15 — **Халқ контроли ҳаракатда.** 11.25 — Куйлардан қўшиқларга. 12.10 — **«Узбекистон ишчиси».** 13.00 — Қишлоқ мухбирлари ҳикоя қиладилар. 13.30 — Чет эл композиторларининг эстрада куйлари. 14.00 — **Қишлоқда юксак турмуш маданияти учун.** 16.10 — **«Октябрь илҳомлари».** 19.00 — Ўнинчи беш йиллик йилномаси. 19.20 — **«Ёшлик»** радиостанциясининг программаси. 20.25 — Т. Дошумова куйлайди. 21.00 — Ўзбек классик куйлари. 22.00 — **Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт.** 22.30 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 22.40 — Х. Назирнинг **«Ота»** ҳикояси. 23.15 — Лирик концерт.

Об-ҳаво

Бугун кундузи Ўзбекистон областларида ҳавонинг ўзгариб туриши кутилади. Қорақалпоғистон АССР, Хоразм ва Бухоро областларида айтарли ёғингарчилик бўлмайди. Шимолдан секундига 5-10 метр тезликда шамол эсади. 10-15 даража совуқ бўлиб, жойларда ҳарорат 20 даражагача пасаяди. Қашқадарё ва Сурхондарё областларида қор ёғиши, эрталаб туман тушиши мумкин, 2-7 даража совуқ бўлади. Қолган ерларда айтарли ёғингарчилик бўлмайди. Эрталаб туман тушади. Секундига 3-7 метр тезликда беқарор шамол эсиб, 5-10 даража совуқ бўлади.

Тошкентда ҳаво ўзгариб туради. Ёғингарчилик бўлмайди. Эрталаб туман тушиши мумкин. Кучсиз шамол эсиб, 6-8 даража совуқ бўлади.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ — Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

БИЗНИНГ АДРЕС: 700.000, ГСП, Тошкент, ЛЕНИН проспекти № 41 • ТЕЛЕФОНЛАР Коммутатор — 330249 дан 330258 гача Эълонлар — 338142.

Р. 03150. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Г. — 20.